

Bestuursverslag 2016

Eben-Haëzerschool
te Drachten

Inhoudsopgave

1	Algemeen	5
1.1	Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	5
	De missie van de school	5
1.2	Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten.....	5
1.3	Juridische structuur	6
1.4	Het aantal leerlingen vanaf 1991.	6
1.5	Kinderen met een leerlingengewicht.....	7
1.6	Gemeentelijke herkomst kinderen.....	8
1.7	Kerkelijke denominaties kinderen.....	8
1.8	Opleidingsniveau ouders	9
1.9	Interne organisatiestructuur	10
1.10	Belangrijke elementen van het gevoerde beleid.....	10
1.11	Donateurs en leden	11
1.12	Ouderbetrokkenheid	11
1.13	Vrijwilligers.....	12
2	Governance	13
2.1	Ontwikkelingen op het gebied van governance	13
2.2	Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt	13
2.3	Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld.....	13
3	Onderwijs	14
3.1	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	14
3.2	Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	15
3.3	Onderwijsprestaties – CITO-LOVS-toetsen	16
3.4	Doorstroom	20
3.5	Opbrengsten eindtoets 2016.....	21
3.6	Adviezen uitstroom naar VO 2016	22
3.7	Adviezen Uitstroom VO 2013 – 2016	22
3.8	Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	23
4	Kwaliteitszorg	24
4.1	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar	24
4.2	Afhandeling van klachten	24
5	Onderzoek	25

5.1	Toelichting inzake de werkzaamheden.....	25
5.2	Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	25
6	Internationalisering	25
6.1	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar	25
6.2	Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	25
7	Personeel.....	26
7.1	Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis.....	26
7.2	Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	26
7.3	Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	27
7.4	Professionalisering.....	27
7.5	Ziekteverzuim	29
7.6	Welbevinden	29
8	Huisvesting	31
8.1	Schoolgebouw	31
8.2	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar	31
8.3	Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	31
9	Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	32
9.1	Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen.....	32
9.2	Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen.....	32
10	Continuïteitsparagraaf.....	33
10.1	Kengetallen	33
11	Financiële verantwoording	35
11.1	Balans per 31 december 2016.....	35
11.2	Staat van baten en lasten over 2016.....	35
11.3	Kasstroomoverzicht over 2016	36
11.4	Grondslagen	37
11.5	Toelichting behorende tot de balans.....	40
11.6	Financiële instrumenten	43
11.7	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	43
11.8	Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	44
11.9	WNT-verantwoording 2016 – 60322.....	47
11.10	Toezichthoudende topfunctionarissen.....	50
11.11	Bestemming van het resultaat	52
11.12	Gebeurtenissen na balansdatum.....	52

11.13 Staat van baten en lasten over 2016 van de Eben-Haëzerschool	53
11.14 Staat van baten en lasten over 2016 van de Vereniging	54
12 Rapportage toezichthoudend orgaan	55
13 Rapportage Medezeggenschapsraad.....	56
13.1 Inrichting Medezeggenschapsraad.....	56
13.2 Zaken waarover de medezeggenschapsraad heeft geadviseerd.....	56

1 Algemeen

1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

“De vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag in Oost-Friesland te Drachten” is opgericht in 1975 en heeft één school onder haar beheer. Dit is de “Eben-Haëzer”, gestart in 1977. Het oprichten van de vereniging en het stichten van een school lag in een gevoelde noodzaak om de kinderen onderwijs te geven overeenkomstig de reformatorische levensovertuiging.

De school wordt bezocht door leerlingen van ouders die de grondslag en de doelstelling van de vereniging, zoals deze zijn verwoord in de artikelen 2 en 4 van de statuten, alsmede de identiteitsverklaring onderschrijven.

De missie van de school

“het geven van kwalitatief goed onderwijs vanuit een innerlijke betrokkenheid naar de reformatorische beginselen”

Hierin komt tot uiting dat het een noodzaak is om zo goed mogelijk onderwijs te geven naar de eis en werkwijze van de moderne tijd, maar dat dit alleen maar verantwoord mogelijk is als het onderwijskundig handelen zo getrouw mogelijk gebaseerd is op de Bijbelse waarheden.

1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten

De Eben-Haëzerschool is een school voor primair onderwijs. Dat wil zeggen dat er onderwijs wordt gegeven aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Het onderwijs omvat de kerndoelen zoals die door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap zijn opgesteld en sinds 2009 voor alle groepen binnen het primair onderwijs van kracht zijn. De kerndoelen omvatten de vak- en ontwikkelingsgebieden: Nederlands, Engels, Friese taal, rekenen/wiskunde, oriëntatie op jezelf en de wereld, kunstzinnige oriëntatie en bewegingsonderwijs. Voor het geven van onderwijs in deze vakgebieden worden moderne methoden gebruikt. Hoewel de lesmethodes een afschrijvingstermijn van 8 jaar hebben, zal telkens de afweging worden gemaakt of de methode nog bruikbaar is of eerder dan wel later vervangen moet worden.

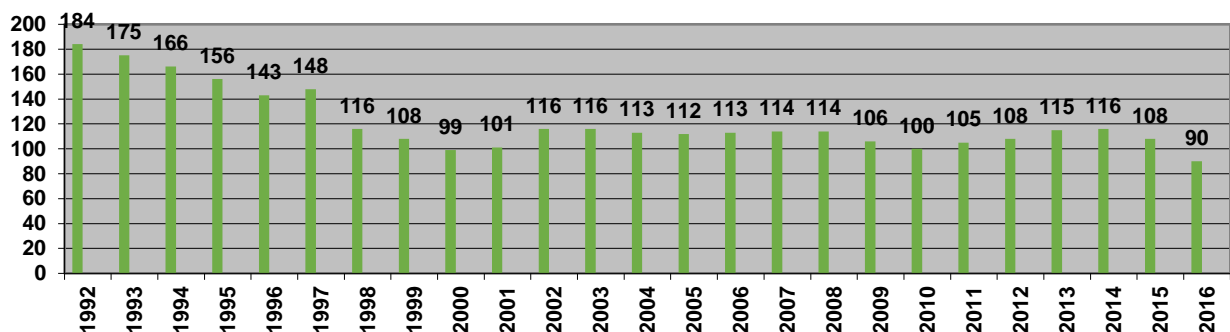
De resultaten van het onderwijs worden volgens de methodetoetsen getoetst. Daarnaast worden tweemaal per jaar Cito-toetsen afgenomen, zodat ook een algemeen beeld kan worden gevormd van de vorderingen van de leerlingen.

1.3 Juridische structuur

“De vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag in Oost-Friesland te Drachten” is opgericht in 1975 en heeft één school onder haar beheer. Dit is de “Eben-Haëzer”, gestart in 1977. De algemene vergadering van de vereniging is het hoogste juridische orgaan van de school. Het bevoegd gezag wordt gevormd door de algemene vergadering aangestelde acht onbezoldigde bestuursleden. Hiervan vormen de voorzitter, de secretaris en de penningmeester het dagelijks bestuur. Uit de Algemene Ledenvergadering is een commissie van drie personen gekozen die belast is met de Toezicht. Hiermee is gestalte gegeven aan de wettelijke verplichting om scheiding aan te brengen tussen bestuur en toezicht.

De leerlingen waren m.i.v. cursusjaar 2016-2017 verdeeld over 5 groepen. Vanwege de dynamiek van een aantal groepen zijn er in dat jaar relatief kleine groepen gevormd. Met de komst van een LIO-stagiaire in januari 2017 is ook groep 3/4 gesplitst, zodat alleen nog de groepen 7/8 en 1/2 combinatiegroepen zijn.

1.4 Het aantal leerlingen vanaf 1991.

Een overzicht van het aantal leerlingen laat zien dat het leerlingaantal door de jaren heen enige fluctuatie kent. Met name in de beginjaren van het bestaan van de school nam het aantal leerlingen fors af. Sindsdien schommelde het aantal net boven de 100 leerlingen. De laatste jaren zien we weer een daling van het aantal leerlingen en we verwachten dat aan die daling de eerste jaren geen einde komt. Dit betekent dat het leerlingenaantal onder de 100 terecht komt. De personele consequentie is dat er een leerkracht in het risicodragend deel der formatie (rddf) is geplaatst; deze leerkracht zal m.i.v. het nieuwe cursusjaar 2016-2017 niet meer op de Eben-Haëzerschool

werkzaam zijn. Ook financieel heeft dit gevolgen. In de toelichting op de begroting zal hierop verder worden ingegaan.

De 1 oktobertelling van 2016 liet een leerlingenaantal zien van 90. De oorzaak is opnieuw gelegen in het verhuizen van een aantal gezinnen naar het midden van het land. Economische motieven dus, die echter wel ernstige gevolgen laat zien voor onze school.

Bovenstaande noopt ook tot actie rondom het voortbestaan van de school, aangezien het leerlingenaantal per 1 oktober 2016 onder de opheffingsnorm van de gemeente Smallingerland is terecht gekomen. Verwacht wordt dat dit ook het geval is op 1 oktober 2017 en 2018. Nadat de school driemaal achtereenvolgens onder de opheffingsnorm gekomen is, moet de school opgeheven worden. Wel is er de mogelijkheid om via samenwerking met andere scholen opheffing te voorkomen.

1.5 Kinderen met een leerlingengewicht

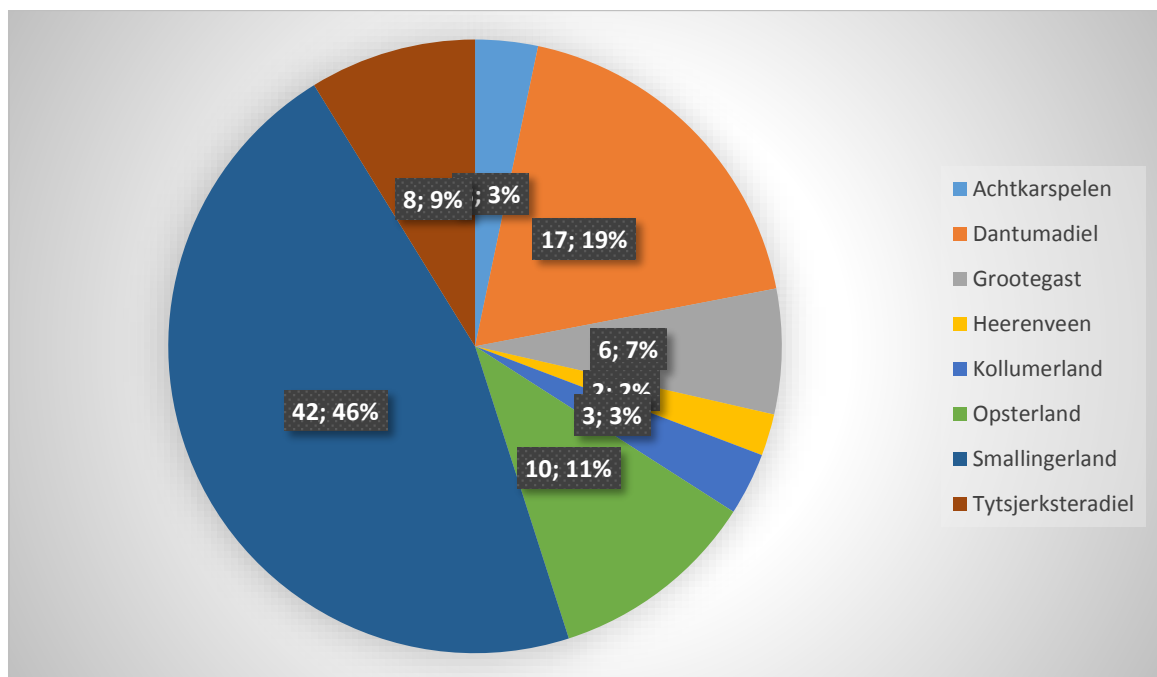
Als schoolbestuur en schoolleider word je geacht een beeld te hebben van het opleidingsniveau van de ouders. Er wordt een verband gelegd tussen dit opleidingsniveau, de betrokkenheid van ouders bij de school van de kinderen en de resultaten die de kinderen op school behalen. Daarom wordt op grond van dit opleidingsniveau van de ouders aan de kinderen een leerlingengewicht toegekend. Voor kinderen van ouders met een beperkte opleiding ontvangt de school extra bekostiging. Op die manier wordt het leerlingaantal kunstmatig verhoogd en derhalve de inkomsten. Met deze extra bekostiging kan de school dus extra begeleiding bekostigen. Naast dat dit de bekostiging beïnvloedt, is dit ook van belang bij de beoordeling van de eindtoetsen. Het percentage leerlingen met een extra gewicht is namelijk gelijk aan het nummer van een schoolgroep. Voor 2015-2016 was het percentage met een gewicht 4,6% en daarmee zaten we in schoolgroep 5. Voor een landelijk gemiddelde van de eindresultaten worden de scholen in een bepaalde schoolgroep met elkaar vergeleken en gemiddeld. En daarbij hoort dan een eigen onder- en bovengrens. De scholen zijn verdeeld over 31 scholengroepen.

Verdeling Leerlingengewicht			Peildatum: 1 oktober	
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016

	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Totaal aantal lln.	108	100%	115	100%	116	100%	108	100%
Gewicht 0,3	5	4.6%	7	6.1%	6	5.2%	5	4,6%
Gewicht 1,2	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
Geen / Onbekend	103	95.4%	108	93.9%	110	94.8%	103	95,4%

1.6 Gemeentelijke herkomst kinderen

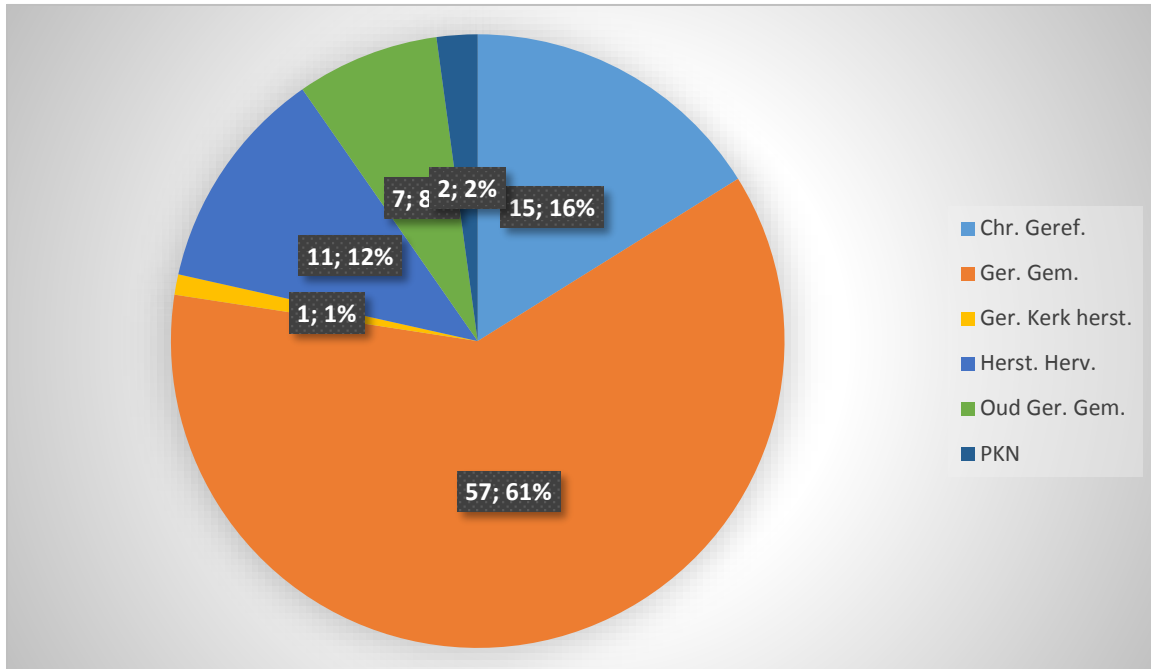
De Eben-Haëzerschool is een streekschool. De kinderen die de school bezoeken wonen binnen een straal van 30 kilometer of meer rondom de school. Dit maakt dat de school te maken heeft met 8 gemeenten. Ze zijn hieronder in beeld gebracht. De grootste spelers wat betreft aantallen zijn de gemeenten Smallingerland, Dantumadiel, Opsterland en Tytsjerksteradiel, waarbij de constatering kan worden gedaan dat bijna de helft van de leerlingen uit Smallingerland komt, met als belangrijkste stad Drachten.

1.7 Kerkelijke denominaties kinderen

Omdat de Eben-Haëzerschool een school is met een duidelijke reformatorische identiteit en omdat is bepaald dat in het bestuur een vastgesteld aantal leden zitting heeft, naar evenredige vertegenwoordiging van de leerlingen en kerkgenootschappen, ligt het voor de hand om helder in beeld te hebben wat de kerkelijke herkomst is van de leerlingen. Hieronder wordt deze herkomst in beeld gebracht.

Veruit het grootste deel van de kinderen behoort tot de Gereformeerde Gemeenten, op afstand gevolgd door de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Hersteld Hervormde Kerk. Heel klein is de vertegenwoordiging uit de Protestantse Kerk in Nederland en de Gereformeerde Kerken hersteld.

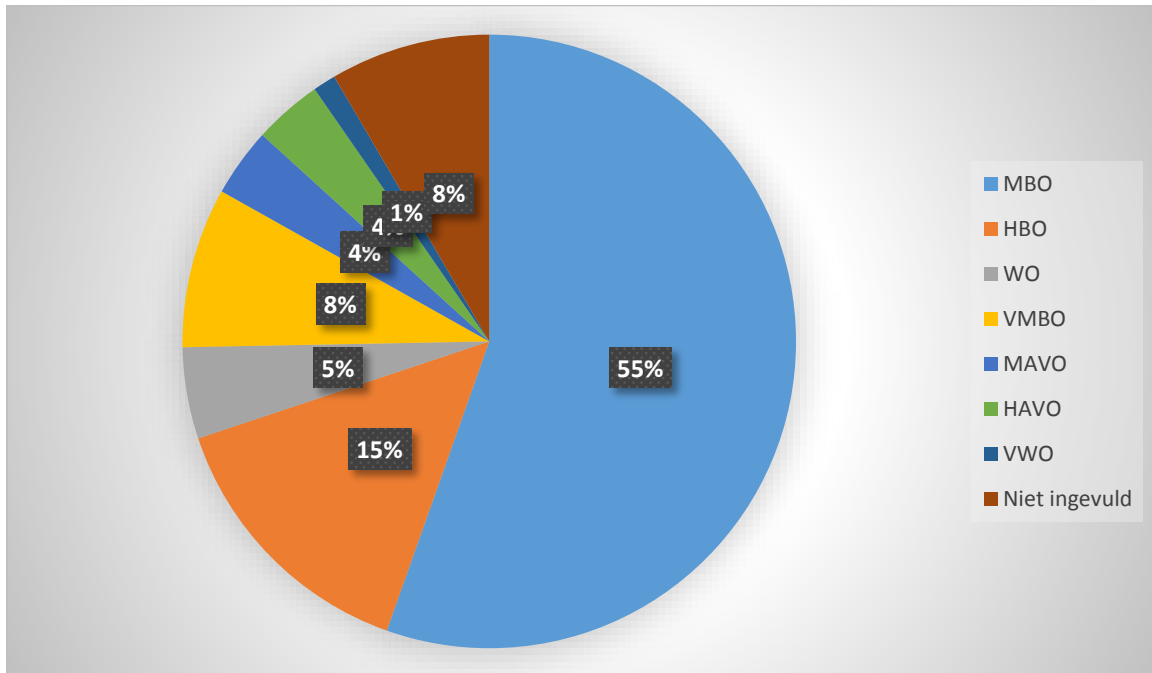
Leggen we deze gegevens naast de kerkelijke achtergrond van het personeel, dan constateren we dat daar de kerkelijke breedte minder aanwezig is dan bij de kinderen. Uitgaande van alleen het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel dan behoort 70% tot de Gereformeerde gemeenten, 20 % tot de Hersteld Hervormde Kerk en 10 % tot de Protestantse Kerk in Nederland.

1.8 Opleidingsniveau ouders

Onze school bevindt zich dus in een lage schoolgroep. Dat heeft voor de eindtoets als consequentie een verzwaring van de normering. Voor ons is dat ongunstig, want tegenover het geringe percentage leerlingen met leerlingengewicht staat ook een gering percentage ouders dat hoog opgeleid (HBO / WO) is. Het merendeel van de ouders heeft een MBO-opleiding afgerond. De kinderen van deze ouders tellen niet mee in de leerlingengewichten. Het verschil tussen een MBO-opleiding niveau 2 enerzijds en een HBO- of WO-opleiding is evident, terwijl beide opleidingsniveaus in dezelfde categorie vallen.

Naast het gegeven dat de leerlingengewichten bepalend zijn voor de financiering en de beoordeling van de school kan de ouderpopulatie ook bepalend zijn voor de

'visvijver' voor bestuursleden. Met andere woorden: Het kader voor meer complexere vraagstukken is beperkt.

1.9 Interne organisatiestructuur

Aan de 108 leerlingen die aan het begin van het schooljaar 2015-2016 de school bezochten, werd door in totaal 12 personen lesgegeven: 10 groepsleerkrachten en 2 onderwijsassistenten. Een schoolschoonmaakster zorgt voor de noodzakelijke hygiëne die belangrijk is voor een goed klimaat.

Het geheel staat onder leiding van een directeur. De directeur, dhr. E.J.C. Huttenga, is m.i.v. cursusjaar 2016-2017 vertrokken naar een andere school. Het bestuur heeft een interim-directeur van ECM *dialogo* belast met de leiding van de school; dit doet hij 2,5 à 3 dagen per week.

Eén van de leerkrachten fungeert als intern begeleider, verantwoordelijk voor de ondersteuning die aan de leerlingen wordt geboden met een bepaalde ondersteuningsbehoefte.

1.10 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Gezien het huidige leerlingenaantal en de verwachte ontwikkeling daarvan in de toekomst bezint het bestuur zich op de mogelijkheden om de Eben-Haëzerschool op een financieel gezonde manier en op een onderwijskundig kwalitatief verantwoorde wijze in stand te houden. Dit betekent dat het bestuur zich door de VGS laat

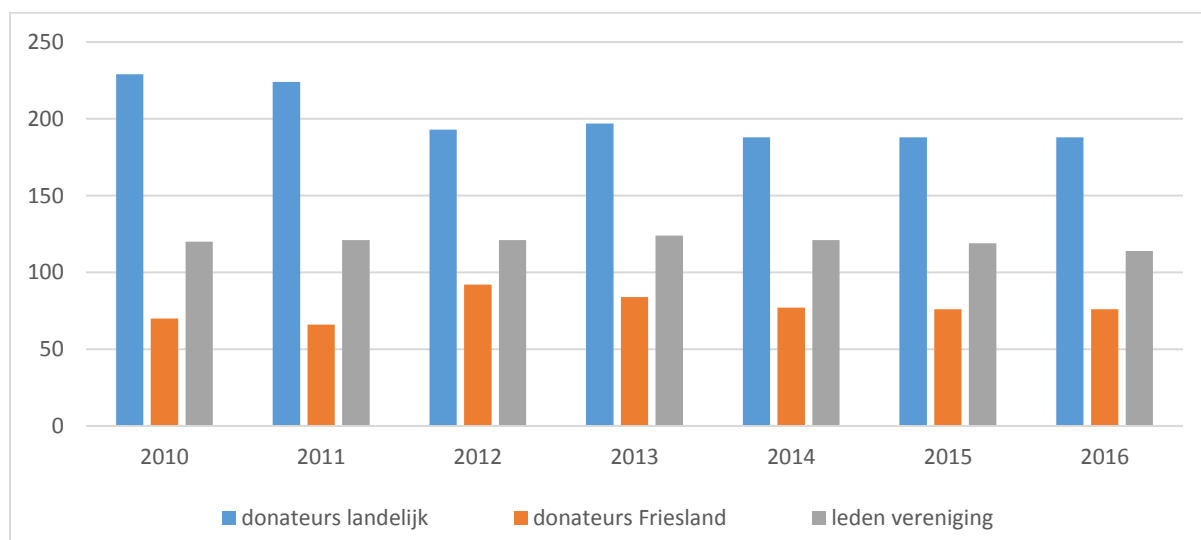
informereren t.a.v. wet- en regelgeving op het gebied van opheffingsnormen en de mogelijkheden die er zijn om toch te kunnen blijven bestaan.

Daarnaast denkt het bestuur na over de vraag op welke wijze de directiefunctie kan worden ingevuld op zodanige wijze dat deze persoon de kwaliteit kan waarborgen. Hierbij wordt overwogen om een directeur te benoemen in een deeltijdfunctie. De vraag is of er mensen gemotiveerd zijn om op een dergelijke parttimefunctie te solliciteren.

1.11 Donateurs en leden

De school kent van oudsher in haar achterban donateurs en leden. Donateurs steunen de school financieel, maar hebben naast betrokkenheid geen verdere binding met de school. Lid kunnen die mannen worden die de identiteit van de school volledig onderschrijven. De volledige ledenvergadering is het hoogst orgaan binnen de structuur van de school. In 2016 is het aantal donateurs gelijk gebleven, het aantal leden is licht gedaald.

Donateurs landelijk	'12	193	'13	197	'14	188	'15	188	'16	188
Donateurs Friesland	'12	92	'13	84	'14	77	'15	76	'16	76
Leden	'12	121	'13	124	'14	121	'15	119	'16	114

1.12 Ouderbetrokkenheid

Op onze school functioneert een MR met adviesbevoegdheid. Personeels- en oudergeleding worden vertegenwoordigd door twee personen.

Verder wordt er met regelmaat een oudertevredenheidsspeiling gedaan. Ook komt oudertevredenheid aan de orde tijdens gesprekken die gevoerd worden met ouders en tijdens de ouderbezoeken die de leerkrachten afleggen.

Ouders worden ook betrokken bij de school door op vrijwillige basis pleinwacht te lopen, mee te helpen met techniek- of handvaardigheidslessen, hulp in de kleutergroepen, screening op hoofluis e.d.

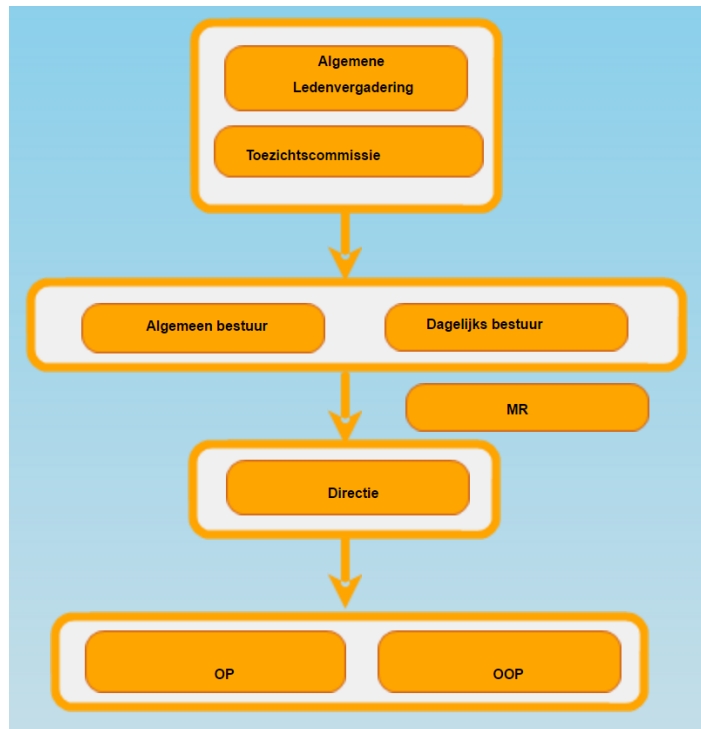
1.13 Vrijwilligers

Het bestuur hecht er waarde aan om ook in het jaarverslag melding te maken van de vele werkzaamheden die een groot aantal vrijwilligers verricht. Door de inzet van deze vrijwilligers kunnen veel organisatorische zaken worden uitgevoerd. Dank aan de chauffeurs van de busjes, zwemmoeders, luizenscreenmoeders, tuinhulpers, spelletjesdagvrijwilligers, klusvaders en allen die zich voor de school hebben ingezet.

2 Governance

2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

Zoals gezegd kent de organisatie een bestuur en een toezichthoudend orgaan. Vorig jaar zijn er drie nieuwe toezichthouders gekozen. De toezichthouders volgen het beleid van het bestuur, zoals dit tijdens de bestuursvergaderingen wordt vastgelegd en geven hieraan wel of geen goedkeuring. Het

toezichthoudend orgaan stelt ook de begroting vast en benoemt de accountant.

2.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt

Het bestuur hanteert de Code Goed Bestuur, zoals deze door de VGS is opgesteld en aan haar leden ter beschikking is gesteld. De Code is opgenomen in het besturingsmodel, waarin alle andere bestuurlijke documenten opgenomen zijn. Het bestuur volgt deze Code Goed Bestuur integraal en heeft dus geen aanpassingen doorgevoerd.

2.3 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld

De horizontale verantwoording van het bestuurlijk handelen krijgt vorm d.m.v. het jaarverslag dat ter beschikking wordt gesteld aan de leden en waarover verantwoording wordt afgelegd tijdens de ledenvergadering. Tussentijds verantwoordt het bestuur zich over lopende zaken middels de nieuwsbrief die maandelijks verschijnt.

3 Onderwijs

3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

In het afgelopen jaar heeft zich een wisseling van leerkrachten voorgedaan. Een leerkracht die tegelijk ook taalcoördinator was, is naar het voortgezet onderwijs gegaan. Deze taak moest dus ergens ander worden ondergebracht. Ook was deze leerkracht zeer ervaren in groep 8 en wist daarmee veel van de doelen die behaald moeten zijn voor de overstap naar het voortgezet onderwijs en van de eindtoets en de analyse daarvan.

Daarnaast is ook de directeur naar een andere school vertrokken. Hij was de stimulator van de ingebruikname van het nieuwe Zwols Model. Met betrekking tot dit Zwols Model is er een aantal afspraken gemaakt over de invoering ervan. De diverse daarin genoemde bouwstenen zijn ondergebracht bij de diverse leerkrachten. De begeleiding die daarvoor van Driestar Educatief werd ontvangen, is stopgezet. Aan het begin van cursusjaar 2016-2017 is in het team afgesproken dat er tijdens de teamvergaderingen successievelijk wordt stilgestaan bij de diverse bouwstenen: afspraken worden geëvalueerd of bijgesteld, nieuwe afspraken worden gemaakt.

Dit jaar is er voor gekozen om van hoogbegaafdheid een beleidstopic te maken. Dit onderwerp is binnen het Zwols Model ondergebracht bij differentiatie. De teamleden hebben ook een studiemiddag gevolgd die werd georganiseerd door het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Berséba. De belangrijkste zaken zijn tijdens een daaropvolgende teamvergadering besproken en als tip aan de andere teamleden meegegeven.

Aan het begin van het cursusjaar is de methode Taal Actief in gebruik genomen voor de groepen 4 t/m 6. Deze methode geldt als opvolger van de methode Taalfontein. Omdat die methode niet meer gemaakt werd, is gekozen voor de methode Taal Actief. Uitgeverij Jongbloed / Groen in Heerenveen heeft een speciale versie voor de Reformatorische scholen ontwikkeld. De Eben-Haëzerschool heeft voor die methode gekozen. Inhoudelijk is de methode Taal Actief een methode die de lat qua taalonderwijs hoger legt dan de vorige methode.

Op het gebied van het rekenonderwijs heeft een leerkracht een opleiding gevolgd tot rekencoördinator. Tijdens deze tweejarige opleiding heeft zij veel reken-didactische kennis opgedaan. Daarnaast moest zij een rekenbeleidsplan ontwikkelen.

In dit plan moest een visie op het rekenonderwijs worden beschreven; tijdens de teamvergaderingen hebben we over ons onderwijs gesproken. Het heeft het team aangezet tot nadenken over kwalitatief goed rekenonderwijs. Het rekenbeleidsplan is niet een heel afgerond document geworden. Telkens weer zal het team zich moeten bezinnen op een onderdeel uit dit beleidsplan, afspraken moeten maken, nieuwe dingen uitproberen, vaardigheden opdoen etc. Het beleidsplan heeft derhalve geen statisch, maar een dynamisch karakter.

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In de tweede helft van het huidige cursusjaar hoopt het team zich bezig te houden met:

3.2.1 Begrijpend lezen

Al enige jaren gebruiken we de methode Nieuwsbegrip XL. Dit met het oog op verbetering van de resultaten Begrijpend Lezen. Kijkend naar de tussenresultaten van dit onderdeel kan gezegd worden dat deze methode nog niet het gewenste effect heeft. De resultaten voor begrijpend lezen vallen nog tegen.

We hebben de voorzichtige conclusie getrokken dat we eigenlijk weinig weten van de wijze waarop we het begrijpend lezen aanleren. Het is dan ook de vraag of we niet eerst ons moeten verdiepen in de didactiek van het leren begrijpend lezen en daarop een visie formuleren. De volgende stap zou dan zijn om te kijken of de huidige methode Nieuwsbegrip voldoet aan deze visie of dat we moeten overgaan op een andere methode, zoals bijv. *'News to learn'*.

3.2.2 Hoogbegaafdheid

We hebben nog niet een heel afgerond traject gevolgd rondom hoogbegaafdheid. Beperkingen zien we in de mogelijkheden om kinderen buiten de groep bijv. een plusklas aan te bieden. We willen ons daarom richten op het zo goed mogelijk differentiëren in de groep. Daarbij kan materiaal worden gebruikt dat is aangeschaft op de NOT.

3.2.3 Zaakvakken

Aangezien diverse methodes voor de zaakvakken (aardrijkskunde, biologie) in de nabije toekomst zijn afgeschreven en dus aan vervanging toe zijn, is er een voorzichtige discussie op gang gekomen of deze vakken niet geïntegreerd

aangeboden kunnen worden. Er zijn methodes die een geïntegreerde aanpak hebben. Hier willen we ons verder in verdiepen.

3.2.4 Rekenonderwijs

Het team verdiept zich verder in het rekenonderwijs aan de hand van de planning die in het rekenbeleidsplan is opgenomen.

3.2.5 Taalonderwijs

In het investeringsplan is opgenomen dat de methode Taal Actief verder ingevoerd zal worden in de groepen 7 en 8. Dit betekent dat de kinderen in de huidige groep 6 het taalonderwijs kunnen voortzetten met deze nieuwe methode. Of het zinvol is de methode ook al in groep 8 in te voeren of dit het jaar daaropvolgend te doen, zal nog besproken worden.

3.3 Onderwijsprestaties – CITO-LOVS-toetsen

Hieronder worden de resultaten besproken op de tussentijds toetsen, waarmee we de leerlingen volgen in hun cognitieve ontwikkeling. Tweemaal per jaar worden deze toetsen afgenomen. Ik heb ervoor gekozen om een dwarsdoorsnede te geven vanaf het schooljaar 2011-2012; hierdoor ontstaat een completer beeld en kunnen trends worden waargenomen.

Uitleg bij de tabellen:

De kleuren waarmee de scores in de tabellen zijn gearceerd, corresponderen met de niveaus die CITO hanteert en geven dus aan of dit percentage boven de norm ligt, erop of eronder. In de gekleurde hokjes staat de niveauwaarde. De niveauwaarde geeft aan hoe hoog in een bepaald niveau wordt gescoord. Hierbij staat het getal 0,1 t/m 0,9 voor niveau E, 1,0 t/m 1,9 voor niveau D, 2,0 t/m 2,9 voor niveau C, 3,0 t/m 3,9 voor niveau B en 4,0 t/m 5,0 voor niveau A. De verschillende kleuren voor een bepaalde genoemde niveauwaarde hebben te maken met de afronding.

De weergegeven tabellen en grafieken bieden m.i. een goede mogelijkheid om een helder beeld te krijgen van de scores die er in cursusjaar 2015-2016 zijn behaald, maar ook om deze te vergelijken met het gemiddelde van de voorgaande jaren. Bovendien kan met behulp van de onderste tabel geconstateerd worden of er: (a) in een bepaald leerjaar vooruitgang is geboekt; (b) t.o.v. het voorgaande leerjaar progressie is; (c) of een bepaald leerjaar door de jaren heen telkens op een bepaald niveau scoort.

1. Technisch lezen: CITO Drie-Minuten-Toets LOVS - Totaal

Hoofddlocatie in 2011 / 2012 - 2015 / 2016

Schooljaar	3				4				5				6				7				8										
	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=							
2011 / 2012 Gewicht: 8%	II	22,2	L:23	C+	17/50	12	82,8	L:54	A-	43/29	14	75,3	L:70	A-	33/25	12	87,1	L:82	A-	38/19	16	86,8	L:88	A-	50/30	10	100,3	L:96	A-	43/14	7
			I:21	2,7	25/8/0	12		I:48	4,3	14/14/0	14		I:66	4,1	42/0/0	12		I:88	4,1	38/0/6	17		I:99	4,2	20/0/0	10		I:100	4,1	43/0/0	8
	III	39,5	L:36	B	25/17	12	88,9	L:82	A-	36/29	14	82,6	L:78	A-	42/8	12	92,1	L:86	A-	38/25	16	104,5	L:93	A-	60/30	10					
		I:33	3,7	50/0/8	12		I:56	4,1	21/7/7	14		I:71	4,2	50/0/0	12		I:91	4,1	25/13/0	17		I:104	4,3	10/0/0	10						
2012 / 2013 Gewicht: 5%	II	37,0	L:23	A	64/27	11	57,9	L:54	A-	27/27	11	80,1	L:70	A-	50/14	14	88,5	L:82	A-	36/18	11	93,9	L:88	A-	31/23	13	107,3	L:96	A-	77/8	13
			I:21	4,5	0/0/9	11		I:48	4,1	27/9/9	11		I:66	4,3	29/7/0	14		I:88	4,2	45/0/0	12		I:99	4,1	38/8/0	13		I:100	4,3	15/0/0	13
	III	51,9	L:36	A	64/18	11	82,0	L:82	B-	18/18	11	82,8	L:78	A-	43/21	14	93,2	L:86	A-	27/55	11	99,5	L:93	A-	25/42	12					
		I:33	4,4	9/0/9	11		I:56	3,0	55/0/9	11		I:71	4,2	21/14/0	14		I:91	4,2	9/9/0	12		I:104	4,1	25/8/0	13						
2013 / 2014 Gewicht: 6%	II	28,6	L:23	B+	39/17	18	87,0	L:54	A	58/17	12	73,3	L:70	B+	27/18	11	86,7	L:82	A-	42/17	12	95,5	L:88	A-	15/54	13	103,8	L:96	A-	36/36	11
			I:21	4,0	17/22/6	19		I:48	4,1	25/0/0	13		I:66	3,8	36/18/0	11		I:88	4,1	17/25/0	12		I:99	4,1	23/8/0	14		I:100	4,2	18/9/0	12
	III	48,4	L:36	A-	50/17	18	77,1	L:82	A-	67/33	12	73,9	L:78	C	27/9	11	93,3	L:86	A-	42/42	12	93,8	L:93	B-	15/15	13					
		I:33	4,2	28/0/6	19		I:56	4,3	0/0/0	13		I:71	2,8	27/36/0	11		I:91	4,2	0/17/0	12		I:104	3,8	38/31/0	14						
2014 / 2015 Gewicht: 5%	II	35,9	L:23	A	58/5	19	85,8	L:54	A	53/32	19	85,8	L:70	A	58/42	12	82,1	L:82	C+	27/27	11	93,1	L:88	A-	46/8	13	100,7	L:96	A-	31/15	13
			I:21	4,4	16/11/11	19		I:48	4,4	5/5/5	19		I:66	4,5	0/0/0	12		I:88	4,8	18/9/18	11		I:99	4,0	23/15/8	13		I:100	4,1	38/15/0	13
	III	45,7	L:36	A-	53/16	19	80,3	L:82	A	68/21	19	97,2	L:78	A+	100/0	12	88,5	L:86	B+	45/0	11	96,7	L:93	B+	31/38	13					
		I:33	4,1	11/5/16	19		I:56	4,4	0/5/5	19		I:71	5,0	0/0/0	12		I:91	3,7	18/38/0	11		I:104	3,8	8/23/0	13						
2015 / 2016 Gewicht: 5%	II	24,6	L:23	B	19/31	16	84,3	L:54	A-	50/25	16	87,5	L:70	A	71/18	17	95,3	L:82	A	73/27	11	95,4	L:88	A-	22/67	9	101,1	L:96	A-	58/25	12
			I:21	3,4	38/8/6	17		I:48	4,3	13/8/8	18		I:66	4,6	6/0/6	18		I:88	4,5	0/0/0	11		I:99	4,1	11/0/0	9		I:100	4,1	0/8/8	12
	III	40,8	L:36	B+	35/12	17	89,4	L:82	A-	56/19	16	83,4	L:78	A+	82/6	17	99,1	L:86	A	91/9	11	94,7	L:93	B	11/56	9					
		I:33	3,9	53/0/0	17		I:56	4,1	13/0/13	18		I:71	4,8	6/6/0	18		I:91	4,4	0/0/0	11		I:104	3,5	0/33/0	9						

Voor technisch lezen kunnen we opmerken dat we door de jaren heen goede resultaten hebben. Een uitzondering daarop was de huidige groep 8. Van deze groep kun je zeggen dat die de oranje scores behaalde. Mooi om te zien dat er blijkbaar in groep 4 en in groep 7 destijds hard gewerkt is om de oranje scores weg te werken.

In het rapportagejaar 2015-2016 zien we uitsluitend groene of blauwe scores, wat wil zeggen dat de scores heel goed waren: op B- of A-niveau!

2. Spelling: CITO Spelling LOVS - Totaal

Hoofddlocatie in 2011 / 2012 - 2015 / 2016

Schooljaar	3				4				5				6				7				8										
	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=							
2011 / 2012 Gewicht: 8%	LOVS																								SP 1997						
	II	107,1	L:108	C	8/25	12	121,6	L:120	A-	36/14	14	130,6	L:127	A-	33/42	12	135,4	L:134	A-	31/31	16	137,2	L:138	D	10/20	10	145,8	L:147	C-	14/29	7
			I:21	2,8	50/8/8	12		I:48	4,0	43/7/0	14		I:66	4,3	17/8/0	12		I:88	4,1	19/6/13	17		I:99	1,5	50/0/20	10		I:100	2,2	43/0/14	8
2012 / 2013 Gewicht: 5%	LOVS																								LOVS						
	II	111,8	L:114	D	0/17	12	125,4	L:122	A-	50/21	14	132,3	L:130	A-	25/33	12	141,3	L:137	A-	47/13	15	138,7	L:140	D+	10/30	10					
			I:33	1,4	42/33/6	12		I:48	4,3	14/14/0	14		I:66	4,0	25/6/8	12		I:88	4,3	33/0/7	17		I:99	1,8	30/20/0	10					
2013 / 2014 Gewicht: 6%	LOVS																								LOVS						
	II	108,1	L:108	B-	27/18	11	127,9	L:120	A+	64/27	11	130,7	L:127	A-	50/0	14	138,2	L:134	A	45/18	11	138,5	L:138	C	18/18	11					
			I:33	3,2	18/18/18	11		I:48	4,7	9/0/0	11		I:66	4,3	43/7/0	14		I:88	4,4	36/0/0	12		I:99	2,8	45/18/0	13					
2014 / 2015 Gewicht: 5%	LOVS																								LOVS						
	II	115,7	L:114	B+	27/18	11	124,7	L:122	A-	38/27	11	132,9	L:130	A-	50/7	14	142,4	L:137	A	45/18	11	137,8	L:140	D-	8/42	12					
			I:33	3,8	18/36/0	11		I:48	4,2	27/9/0	11		I:66	4,1	21/14/7	14		I:88	4,4	27/9/0	12		I:99	1,1	17/17/17	13					
2015 / 2016 Gewicht: 5%	LOVS																								LOVS						
	II	108,6	L:108	B	28/22	18	125,1	L:120	A	42/17	12	128,3	L:127	A-	27/36	11	135,2	L:134	A-	33/25	12	140,8	L:138	A-	23/38	13					
			I:33	3,5	39/6/6	19		I:48	4,4	33/8/0	13		I:66	4,0	18/18/0	11		I:88	4,0	25/8/8	12		I:99	4,1	23/15/0	14					
2011 / 2012 Gewicht: 8%	LOVS																								LOVS						
	II	118,3	L:114	A-	50/17	18	128,9	L:122	A	58/33	12	132,5	L:130	A-	38/27	11	136,8	L:137	C	33/8	12	139,9	L:140	C+	15/31	13					
			I:33	4,2	22/0/11	19		I:48	4,7	0/8/0	13		I:66	4,1	36/0/0	11		I:88	2,8	17/33/8	12		I:99	2,8	15/15/23	14					
2012 / 2013 Gewicht: 5%	LOVS																								LOVS						
	II	173,2	L:145	A-	47/21	19	245,5	L:237	B+	32/37	19	134,8	L:127	A+	67/17	12	134,2	L:134	B	27/36	11	139,9	L:138	B+	46/15	13					
			I:33	4,2	16/5/11	19		I:48	3,8	16/5/11	19		I:66	4,8	17/0/0	12		I:88	3,5	18/18/0	11		I:99	3,8	8/15/15	13					
2013 / 2014 Gewicht: 6%	LOVS																								LOVS						
	II	226,7	L:198	A-	58/21	19	300,3	L:263	A	68/16	19	138,2	L:130	A+	42/50	12	138,5	L:137	B+	45/18	11	142,0	L:140	A-	31/23	13					
			I:33	4,2	5/11/5	19		I:48	4,4	11/0/5	19		I:66	4,7	0/8/0	12		I:88	3,8	9/27/0	11		I:99	4,0	23/23/0	13					
2014 / 2015 Gewicht: 5%	LOVS																								LOVS						
	II	157,6	L:145	B+	19/31	16	282,1	L:237	A	50/31	16	343,5	L:295	A	69/13	16	138,3	L:134	A	45/36	11	142,3	L:138	A-	44/22	9	147,4	L:143	A-	58/17	12
			I:33	3,9	31/19/0	17		I:48	4,5	13/8/0	18		I:66	4,0	13/0/6	18		I:88	4,5	18/0/0	11		I:99	4,3	22/11/0	9		I:100	4,3	8/0/17	12
2015 / 2016 Gewicht: 5%	LOVS																								LOVS						
	II	210,0	L:198	B+	18/47	17	312,4	L:263	A	56/19	16	351,6	L:311	A	69/6	16	142,5	L:137	A	45/36	11	142,1	L:140	A-	33/33	9					
			I:33	3,9	24/12/0	17		I:48	4,6	13/13/0	18		I:66	4,5	19/6/0	18		I:88	4,5	18/0/0	11		I:99	4,1	22/11/0	9					

Bij spelling zien we een soortgelijk beeld als bij technisch lezen, zij het dat de scores nog slechter waren, zeker in de groepen 7 en 8. De laatste twee schooljaren zijn de oranje en rode scores uit de school verdwenen en lijkt de aanpak om de resultaten te verbeteren zijn vruchten af te werpen. Het feit dat er, zeker in de bovenbouw gemiddeld uitsluitend blauwe A-scores worden behaald, demonstreert dat de onderwijskundige aanpak adequaat was.

3. Begrijpend lezen: CITO Begrijpend lezen LOVS - Totaal

Hoofdlocatie in 2011 / 2012 - 2015 / 2016

Schooljaar	3				4				5				6				7				8									
	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=						
2011 / 2012																														
Gewicht: 8%																														
LOVS																														
II					17,0	L:13	A-	36/14	14	23,5	L:25	C	17/25	12	34,4	L:32	B+	25/38	16	38,8	L:44	D	10/40	10	46,7	L:55	E+	14/0	7	
III	0,1	-L:2	B	42/17	12	26,8	L:18	A-	57/0	14																				
2012 / 2013																														
Gewicht: 5%																														
LOVS																														
I																														
II					18,4	L:13	A-	18/55	11	31,1	L:25	A-	36/29	14	33,1	L:32	B	27/36	11	42,2	L:44	C	8/31	13						
III	-1,5	-L:2	B-	27/18	11	21,9	L:18	A-	36/45	11	32,9	L:29	A-	43/7	14	28,4	L:41	E+	0/18	11	42,0	L:47	D+	17/17	12					
2013 / 2014																														
Gewicht: 6%																														
LOVS																														
I																														
II					14,1	L:13	B	33/25	12	34,9	L:25	A-	36/36	11	32,1	L:32	B-	33/17	12	39,0	L:44	D	15/15	13	54,2	L:53	B	25/25	12	
III	2,3	-L:2	A-	44/17	18	28,4	L:18	A-	42/33	12	32,4	L:29	A-	36/27	11	40,2	L:41	C+	17/33	12	43,3	L:47	C-	15/23	13					
2014 / 2015																														
Gewicht: 5%																														
LOVS																														
I																														
II					18,9	L:13	A-	42/16	19	31,4	L:25	A-	25/42	12	33,6	L:32	B	18/64	11	41,5	L:44	C-	23/8	13						
III	130,6	L:117	A-	53/5	19	27,6	L:18	A-	58/16	19	33,8	L:29	A-	33/33	12	42,5	L:41	B	27/27	11	43,5	L:47	C-	23/15	13					
2015 / 2016																														
Gewicht: 5%																														
LOVS																														
II					150,1	L:133	A-	56/13	16	34,1	L:25	A-	50/25	16	35,7	L:32	A-	27/45	11	42,8	L:44	C	11/22	9	48,1	L:55	D-	17/25	12	
III	121,1	L:117	B	18/41	17	137,8	L:138	C+	25/31	16	36,8	L:29	A-	44/38	16	45,8	L:41	A-	36/18	11	49,0	L:47	B	33/33	9					

Ook op het vakgebied begrijpend lezen zien we een voorzichtige ombuiging van de trend. Toch zijn we nog niet tevreden met deze resultaten. We zien namelijk in de bovenbouw toch nog gemiddelde scores op C- of D-niveau. Ook in groep 4 zien we iets dergelijks. Dit laatste kan te maken hebben met de inhoud van de toets, die inhoudelijk niet bij de belevingswereld van de kinderen van de Eben-Haëzerschool past.

We willen echter verder kijken. Het doel is om aan het einde van dit cursusjaar helder te hebben of de huidige methode voor het aanleren van begrijpend lezen, Nieuwsbegrip, past bij de moderne visie op begrijpend lezen, of dat er moet worden omgezien naar een andere methode voor begrijpende lezen. Een ander onderzoeks-

item is of deze methode op de juiste manier wordt toegepast door leerkrachten en of de leerkrachtvaardigheden op voldoende peil zijn om goed onderwijs in begrijpend lezen te kunnen geven. Dit onderzoek wordt geïnitieerd en uitgevoerd door een werkgroep die we hebben samengesteld binnen het team. In de tweede helft van het schooljaar 2016-2017 wordt dit geagendeerd op de personeelsvergaderingen.

4. Rekenen en wiskunde: CITO Rekenen-Wiskunde LOVS - Totaal

Hoofdlocatie in 2011 / 2012 - 2015 / 2016

Schooljaar	3				4				5				6				7				8				
	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	Gem.	L/I	Niv.B	C/D/E n=	
LOVS																									
2011 / 2012	37,2	L:32	A-	42/8 12	50,1	L:52	C	14/29 14	63,5	L:72	E+	8/8 12	87,9	L:98	B+	31/31 16	97,9	L:100	C	40/0 10					
Gewicht: 5%			4,1	33/17/0 12			2,5	39/14/7 14				0,8	33/33/17 12				3,8	13/25/0 17			2,4	10/20/30 10			
III	46,0	L:43	B+	8/6/0 12	62,5	L:62	B-	29/14 14	68,0	L:80	E	8/17 12	94,7	L:92	A-	19/50 16	100,1	L:105	D-	30/10 10					
			3,8	33/8/0 12			3,1	7/38/14 14				1,78	0,5	17/33/25 12			1,89	4,0	19/13/0 17			1,2	0/30/30 10		
LOVS																									
2012 / 2013																									
Gewicht: 5%																									
II	40,4	L:32	A-	45/18 11	54,0	L:52	B+	27/27 11	71,7	L:72	C+	21/21 14	81,1	L:86	D-	0/30 10	98,5	L:100	C	15/46 13					
			4,2	27/0/9 11			3,7	27/18/0 11				2,8	14/38/7 14				1,84	1,2	30/20/20 12			1,98	2,6	15/0/23 13	
III	46,7	L:43	A-	27/38 11	67,8	L:62	A-	36/27 11	71,8	L:80	E+	14/29 14	77,7	L:92	E	9/9 11	99,6	L:105	E+	0/25 12					
			4,0	18/0/18 11			4,1	36/0/0 11				1,78	0,8	7/7/43 14			1,89	0,3	0/18/64 12			1,102	1,0	25/33/17 13	
LOVS																									
2013 / 2014																									
Gewicht: 5%																									
II	31,5	L:32	C+	17/28 18	59,0	L:52	A-	50/17 12	76,7	L:72	A-	18/45 11	79,5	L:86	E+	8/25 12	95,3	L:100	D-	0/33 12					
			2,9	44/11/0 19			4,2	17/8/8 13				4,1	38/0/0 11				1,84	0,9	17/17/33 12			1,98	1,3	17/50/0 14	
III	46,2	L:43	B+	28/22 18	73,3	L:62	A	50/8 12	85,1	L:80	A-	38/36 11	88,3	L:92	D	17/8 12	92,2	L:105	E	0/8 13					
			3,9	44/0/6 19			4,4	33/8/0 13				1,78	4,2	27/0/0 11			1,89	1,6	17/50/8 12			1,102	0,5	15/48/31 14	
LOVS																									
2014 / 2015																									
Gewicht: 5%																									
II	146,4	L:115	A	53/16 19	54,2	L:52	B+	26/32 19	80,8	L:72	A-	58/8 12	90,0	L:86	A-	27/45 11	96,8	L:100	D+	23/15 13					
			4,4	21/11/0 19			3,8	21/11/11 19				4,3	8/25/0 12				1,84	4,1	27/0/0 11			1,98	4,9	15/31/15 13	
III	155,1	L:138	A-	63/5 19	85,1	L:62	B+	32/32 19	89,3	L:80	A	58/17 12	95,0	L:92	A-	27/45 11	100,8	L:105	D	15/23 13					
			4,2	5/18/11 19			3,8	26/5/5 19				1,78	4,4	17/8/0 12			1,89	4,1	27/0/0 11			1,102	1,5	15/31/15 13	
LOVS																									
2015 / 2016																									
Gewicht: 5%																									
II	131,2	L:115	A-	44/38 16	174,8	L:102	A-	44/13 16	74,8	L:72	B+	24/29 17	93,0	L:86	A-	55/18 11	106,6	L:100	A-	44/22 9					
			4,1	13/0/6 17			4,2	19/19/6 18				3,8	41/6/0 18				1,84	4,3	9/18/0 11			1,98	4,3	33/0/0 9	
III	169,2	L:138	A	78/18 17	200,2	L:181	A-	50/19 16	83,6	L:80	A-	29/24 17	100,1	L:92	A	55/18 11	110,2	L:105	A-	33/44 9					
			4,4	0/6/0 17			4,3	13/13/6 18				1,78	4,1	35/12/0 18			1,89	4,4	19/9/0 11			1,102	4,2	22/0/0 9	

Enkele jaren geleden is er een nieuwe methode voor rekenen ingevoerd: Alles Telt. Dit is een methode die op een moderne manier rekenonderwijs biedt. Ook hier zien we een positieve trend, waarbij de rode cijfers langzamerhand uit de school verdwijnen. De trend willen we extra ondersteunen door een rekencoördinator aan te stellen. Juf Joke Hotting heeft deze cursus in december afgesloten met een assessment, waarbij zij haar ontwikkeling presenteerde als rekencoördinator én aangaf voor welke uitdagingen de school staat om het rekenonderwijs te verbeteren.

Want dat de resultaten op de Cito-toetsen positief zijn, betekent nog niet dat er geen dingen kunnen worden verbeterd. Het automatiseren blijft een onderdeel van belang. Ook kunnen we nog gericht kijken naar de methodetoetsen en bezien of we in een vroeg stadium de basis van het rekenonderwijs kunnen ondersteunen en versterken.

3.4 Doorstroom

Om een zuiver beeld te krijgen van de ontwikkeling van de kinderen gedurende de basisschoolloopbaan is het goed om niet alleen te kijken naar toetsresultaten, maar ook naar de doorstroom van de kinderen. Daarom is in onderstaande tabel weergegeven of er sprake is van verlengde schoolloopbaan of doublures.

Onder verlengde schoolloopbaan wordt verstaan een verlenging in de kleuterperiode, waardoor die leerling op 1 oktober van leerjaar 3 de leeftijd van 7 jaar heeft bereikt. Dit aantal wordt afgezet tegenover het aantal kleuters in die periode.

Daarnaast kunnen kinderen vanaf groep 3 doubleren, blijven zitten. Die kinderen worden geteld en het aantal wordt afgezet tegen het aantal kinderen in de groepen 3 t/m 8.

Weergave	Aantal gedoubleerde leerlingen en leerlingen met verlengde schoolloopbaan			
	Doublure	%	Verlengde schoolloopbaan	%
2014 / 2015			1 van 19	5,3%
2013 / 2014	3 van 82	3,7%	2 van 18	11,1%
2012 / 2013	1 van 74	1,4%		
2010 / 2011	2 van 80	2,5%		
2009 / 2010	2 van 84	2,4%		
2007 / 2008	3 van 89	3,4%	2 van 12	16,7%

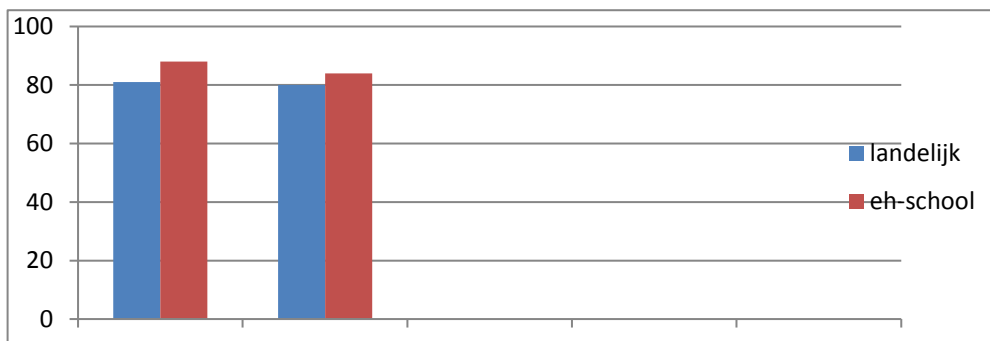
We zien dat het percentage doublures schommelt. Dit geldt ook voor de verlengde schoolloopbaan. Wel kunnen we constateren dat in de schooljaren 2014-2015 en 2015-2016 geen doublures hebben plaatsgevonden. Hiermee scoren we dus goed, omdat het percentage volgens de Onderwijsinspectie onder de 3% moet blijven. Het mag boven de 3% komen, maar dan moet de school zich kunnen verantwoorden vanuit 'specifiek beleid'.

Verder zij vermeld dat er op dit moment wel sprake is van versnelling of een verkorte schoolloopbaan doordat kinderen sneller naar de volgende groep mochten doorstromen. Hierop willen we specifiek beleid maken in de komen periode.

3.5 Opbrengsten eindtoets 2016

Vorig jaar is ervoor gekozen om niet meer de Cito-eindtoets te laten maken in groep 8, maar de IEP-toets van bureau ICE¹. Deze toets sluit beter aan bij onze onderwijskundige visie en geeft uiteindelijk een breder beeld dan alleen de cognitieve vaardigheden. We menen hiermee een beter advies te kunnen geven m.b.t. de school voor voortgezet onderwijs. Dit is van belang omdat niet alleen de kennis ertoe doet, maar ook bijv. de werkhouding en de belangstelling van het kind.

Bijna 7000 kinderen hebben dit jaar deze zelfde toets gemaakt, waarvan het gemiddelde dus lag op 80 punten. De IEP-toets werkt met een score van 0 t/m 100 (dit in tegenstelling tot de cito-eindtoets die werkt met een score tussen de 500 en 550). We concluderen dat de kinderen van de Eben-Haëzerschool boven het landelijk gemiddelde hebben gescoord op de IEP-toets.

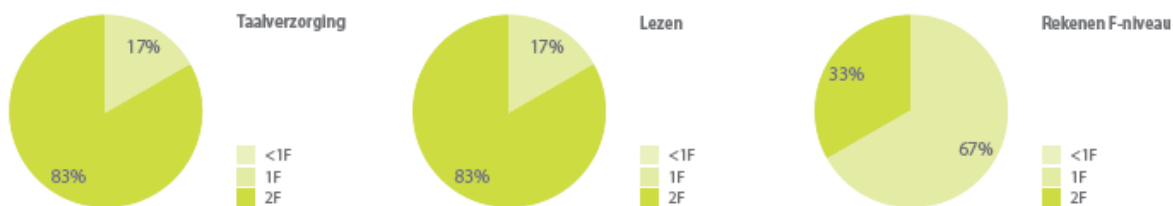

De IEP-toets geeft in de uitslag van de toets aan in hoeverre is voldaan aan de referentieniveaus². Het niveau 1F is het fundamentele niveau dat aan het einde van de basisschoolloopbaan moet zijn bereikt. Niveau 2F is het niveau dat is toegekend aan het VMBO en de eerste drie niveaus van het MBO. We zien dat op het gebied van taal en lezen het merendeel van de kinderen op niveau 2F hebben gescoord en op het gebied van rekenen het merendeel op 1F. Daarmee heeft de school een resultaat behaald dat tot tevredenheid mag leiden.

Voor rekenen blijkt dat we daar nog winst kunnen behalen. De punten uit het rekenbeleidsplan dat recent is opgesteld, zullen we ambitieus ter hand moeten nemen.

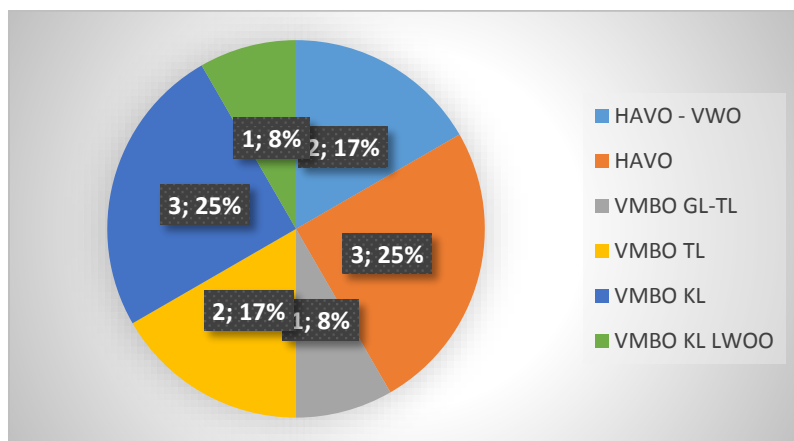
¹ Voor meer informatie: <http://www.toets.nl/basisonderwijs/iep-eindtoets>.

² Voor een uitleg over referentieniveaus: <http://www.taalenrekenen.nl/referentiekader/niveauopbouw/>.

3.6 Adviezen uitstroom naar VO 2016

Mede op grond van de uitslagen van de IEP-toets, maar ook op grond van de bevindingen en observaties in de groep heeft de leerkracht van groep 8 in 2016 een advies gegeven voor het voortgezet onderwijs. Het blijkt elk jaar weer een hele klus te zijn om de ouders van wie het oudste kind in groep 8 zit de diversiteit uit te leggen t.a.v. de mogelijke leerroutes. Dit bepaalt mede de complexiteit van de overzichten die hieronder gegeven worden met de adviezen. De adviezen zijn adviezen die door het voortgezet onderwijs overgenomen dienen te worden. Goede communicatie hierover met alle betrokkenen is daarom van belang.

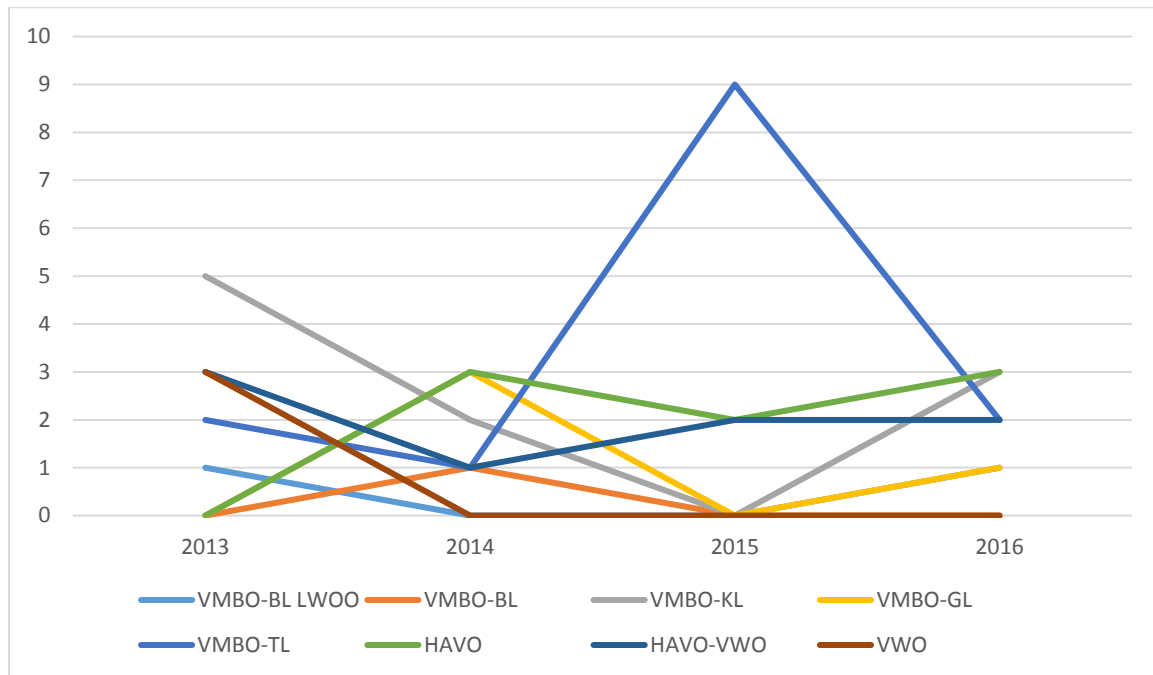

Vorig jaar is een kwart van de leerlingen in groep 8 doorverwezen naar HAVO. Een ander kwart is doorverwezen naar VMBO- kaderberoepsgerichte leerweg. Opvallend is het geringe aantal leerlingen dat het advies kreeg van de VMBO-basisberoepsgerichte leerweg. Ook is er niemand van de kinderen doorverwezen naar het VWO, slechts 2 kinderen naar een brugjaar HAVO-VWO.

3.7 Adviezen Uitstroom VO 2013 – 2016

Om een beeld te geven van de uitstroomadviezen in de afgelopen jaren zijn hieronder deze adviezen in een grafiek weergegeven. De grilligheid van de grafiek

toont aan dat er geen duidelijke trends waarneembaar zijn in de adviezen. Wel is opvallend, wat we ook bij het opleidingsniveau van de ouders zien, dat het aantal adviezen voor het VMBO in aantal het wint van de andere niveaus.

3.8 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

De aanmelding van leerlingen vindt als regel plaats via de directie. Bij hem is het aanmeldingsformulier te verkrijgen. Het schoolbestuur is echter toelatingscommissie. Bij aanmelding van kinderen uit 'nieuwe' gezinnen vindt eerst een bezoek plaats door een delegatie van het bestuur. Daarna besluit het bestuur over de toelating. De school hecht er namelijk zeer aan dat in leer en leven een eenheid wordt gevoeld tussen kerk, gezin en school. Daarom dient bij het aanmeldingsformulier tevens een identiteitsformulier te worden ondertekend. Ook wordt de ouders gevraagd een vragenlijst over het kind in te vullen. Dit is een anamneseformulier waardoor de school zicht krijgt op de voorschoolse ontwikkeling van een kind.

Na toelating door het bestuur kunnen de kinderen in overleg met de kleuterjuf de school ter kennismaking bezoeken. Dit is wettelijk toegestaan vanaf de leeftijd van 4 jaar. De school doet meestal een voorstel om het kind vanaf een bepaalde datum te laten komen. Dat kan bijvoorbeeld afhangen van het feit dat er meerdere kinderen in een bepaalde periode 4 zijn geworden en dan tegelijkertijd instromen.

4 Kwaliteitszorg

4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar

4.1.1 Inspectiebeoordeling

Op basis van de eindscore van groep 8 en overige indicatoren (gezonde financiën, geen klachten) heeft de inspectie van het onderwijs ons betreffende haar toezicht het basisarrangement toegekend.

4.1.2 Schoolbezoek

Het Samenwerkingsverband Zwolle heeft een systeem van auditing opgezet om te komen tot een effectieve collegiale bevraging tussen de scholen onderling. In 2015 is onze school bezocht door collega's uit Rijssen en Emmeloord.

4.1.3 Interne auditing

Een oudertevredenheidspeiling wordt gehouden eens in de twee jaar gehouden. De laatste is gehouden in maart 2013. De uitslag was naar tevredenheid en is d.m.v. nieuwsbrieven met de ouders gedeeld. De eerstvolgende zal in het voorjaar 2015 uitgezet worden.

De bevraging over sociale veiligheid bij het personeel wordt sinds twee schooljaren jaarlijks gedaan. De uitslag van de laatste was naar tevredenheid. Tijdens een personeelsvergadering is de uitslag gedeeld.

Om een beeld te krijgen van de leerlingen is gebruik gemaakt van het observatie-instrument Zien!. Omdat dit niet de mening van de kinderen zelf weergeeft zal het volgende jaar een leerlingentevredenheidspeiling uit Integraal worden uitgezet.

4.2 Afhandeling van klachten

Voor klachten heeft de school een klachtenprocedure. De school werkt in dit verband samen met overige scholen van reformatorsche signatuur. Klachtenprocedure en aanschrijfadres van de klachtencommissie staan in de schoolgids vermeld. De klachtencommissie heeft geen zaken ter behandeling gekregen.

5 Onderzoek

5.1 Toelichting inzake de werkzaamheden

In het jaar 2016 is er geen grootschalig onderzoek verricht op de Eben-Haëzerschool. Wat er aan onderzoek is gedaan, is gebeurd in het kader van de peilingen die Berséba uitzet binnen het Samenwerkingsverband. Voor zover ik heb kunnen nagaan is er verder geen onderzoek gedaan.

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In de toekomst verwachten we nieuwe peilingen die uitgezet zullen worden. Volgens het jaarplan wordt er een ouder- een leerlingentevredenheidsonderzoek gehouden in cursusjaar 2016-2017. Dit vormt input voor nieuwe jaarplannen.

6 Internationalisering

6.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar

Er vinden geen activiteiten plaats op het gebied van internationalisering, of het moet zijn dat er Engels wordt aangeboden. Deden we dit tot voor kort alleen aan de leerlingen in groep 7 en 8, inmiddels wordt dit breder gedaan en worden er al vanaf de kleutergroepen Engelse activiteiten gedaan.

6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Bovenstaande activiteiten zullen zich in de toekomst uitbreiden, omdat de maatschappij daarom vraagt. Het vormt echter geen prioriteit in de activiteiten van de school.

7 Personeel

7.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis

Vanwege de teruggang in financiële middelen door de krimp van het leerlingenaantal is één van de leerkrachten in het 'risicodragend deel der formatie' (rddf) geplaatst. Teneinde ontslag op basis van bedrijfseconomische redenen te realiseren is het voorwaarde dat de functie van betrokkene op het moment van ontslag te minste een jaar in rddf heeft gestaan. Met het oog hierop is – onderbouwd door het formatieplan 2016-2017 – de functie van deze per 1 augustus 2016 in rddf geplaatst. Bij de bepaling wie van de medewerkers binnen de functiecategorie leerkrachten-LA het eerst voor ontslag in aanmerking zou komen, is het afspiegelingsbeginsel toegepast. Bij toepassing van dit beginsel is uitgegaan van de peildatum van 1 augustus 2015.

Daarnaast is een leerkracht die veel ervaring had in groep 8 m.i.v. 1 augustus 2016 op een school voor voortgezet onderwijs gaan werken. Deze leerkracht had tevens de taak van taalcoördinator. Veel ervaring en kennis verliet met haar de school. Anderzijds bood dit een leerkracht die ook in het rddf geplaatst was, de mogelijkheid om haar werkzaamheden op de Eben-Haëzerschool te blijven voortzetten.

Ook de directeur is m.i.v. 1 augustus 2016 vertrokken naar een andere school. Jarenlang is hij het boegbeeld van de school geweest. Dit stelde het bestuur voor de taak om zich te oriënteren op de wijze waarop de directiefunctie in de toekomst zal worden vormgegeven. Dit is één van de redenen dat het bestuur een interim-directeur heeft benoemd. In de tijd dat de interim-directeur aan de school verbonden is, heeft het bestuur de gelegenheid na te denken over de voortzetting van de directiefunctie.

7.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Volgens de opgestelde prognose die ten grondslag ligt aan de begroting voor 2017, zal het leerlingenaantal verder dalen. Dit heeft direct gevolgen voor de inkomsten van de school. De verwachting is daarom dat in het jaar 2017 de reeds in het rddf geplaatste leerkracht daadwerkelijk ontslagen zal moeten worden. Naast de persoonlijke gevolgen voor de bewuste werknemer zal het voor de school betekenen dat er geïnvesteerd moet worden in een ontslag dat netjes verloopt. Dat wil zeggen dat er een ontslagvergoeding zal moeten worden vastgesteld en dat de leerkracht kansen moet krijgen om zich te oriënteren op een andere baan. Ook zal de school,

als de werknemer geen andere baan gevonden heeft, extra kosten moeten maken voor de uitkering die de werknemer na ontslag ontvangt. In 2016 zijn de regels omtrent de bovenwettelijke WW (WOPO) versoerd. Dit betekent dat de werknemer bij ontslag onder de nieuwe WOPO-regels een korter uitkeringsrecht heeft dan hij gehad zou hebben onder de oude WOPO-regels. Op grond van schattingen van BWGS zou zijn totale uitkeringsrecht op grond van de nieuwe regels bij ontslag per 1 augustus 2017 bij aanhoudende werkloosheid maximaal 3 jaar en 5 maanden duren. Na beëindiging van het dienstverband houdt de werkgever wel een herbenoemingsverplichting aan deze leerkracht, zolang hij een WW (of bovenwettelijke WW-uitkering (WW-Plus) ontvangt.

Zoals reeds genoemd oriënteert het bestuur zich op de functie van de directeur. Zoals het zich laat aanzien zal de directiefunctie geen fulltime functie meer zijn. Op de vraag op welke manier deze parttime functie dan wel ingevuld zal kunnen worden, beraadt het bestuur zich.

7.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

De Eben-Haëzerschool is aangesloten bij de Beheersing Wachtgeldvolume Gereformeerd Schoolonderwijs (BWGS). Op grond van de Wet Primair Onderwijs worden werkloosheids- en (loon)suppletie-uitkeringen van voormalig werknemers van scholen in het primair onderwijs ten laste van de laatste werkgever gebracht. Dit brengt een groot financieel risico voor de scholen met zich mee. Tegen betaling van een premie en onder de in het reglement van BWGS vastgelegde voorwaarden heeft de Eben-Haëzerschool het risico van werkloosheidslasten bij BWGS afgedekt.

7.4 Professionalisering

Zoals reeds eerder vermeld is er in 2016 geïnvesteerd in de professionalisering van de personeelsleden. Hieronder de vermelding van alle nascholing die gevolgd is:

7.4.1 Rekenoördinator

Juf Hotting heeft een post-HBO-opleiding tot rekenoördinator gevolgd. Het doel was om de kennis op het gebied van het rekenonderwijs de school binnen te halen. De rekenoördinator houdt nieuwe ontwikkelingen bij en initieert dat het rekenonderwijs op de agenda van de teamvergaderingen komt te staan. Ook is er een rekenbeleidsplan ontwikkeld en heeft zij ervaring opgedaan met het coachen van leerkrachten op rekengebied.

7.4.2 Rekencursussen (Menne Instituut)

Om het rekenonderwijs op peil te houden hebben drie leerkrachten bij het Menne Instituut de nascholingscursus 'Met sprongen vooruit' voor groep 3-4 gevolgd. Doel was om zich de uitgangspunten van 'Met sprongen vooruit', die ook verwerkt zijn in onze rekenmethode Alles Telt, eigen te maken en toe te kunnen passen in de eigen groep.

7.4.3 BHV-herhalingscursus

Alle leerkrachten hebben de BHV-herhalingscursus gevolgd, zodat er altijd iemand aanwezig is binnen de school die in voorkomende gevallen hulp kan bieden bij lichamelijk letsel of calamiteiten.

7.4.4 Invoeringstraject zelfstandig werken

Vanuit Driestar Educatief is begeleiding geboden om de theorie van het groepsplan te verbinden aan de praktijk. Dat wil zeggen dat de leerkrachten vaardig(er) zijn geworden in het activerend lesgeven en het hanteren van het directe instructie model. Deze vaardigheden zijn nodig om het zelfstandig werken verder te kunnen invoeren en te kunnen werken met een groepsplan.

7.4.5 Werkplaats startende leerkracht

Twee startende leerkrachten, juf Boessenkool en juf Van der Kooi, nemen dit jaar voor het tweede jaar deel aan de werkplaats startende leerkrachten. Deze vorm van nascholing wordt door Driestar Educatief begeleid. Om tegemoet te komen aan de vragen die bij beginnende leraren leven, hun kennis uit te breiden en te verdiepen, hun vaardigheden verder te ontwikkelen en aan te sluiten bij hun persoonlijke kwaliteiten organiseert Driestar educatief professionele leergemeenschappen voor deze doelgroep van leerkrachten met minder dan 5 jaar ervaring. In deze gemeenschap ontmoeten zij collega's die zich ongeveer in dezelfde fase van hun ontwikkeling bevinden. Met behulp van reflectie op werkinbreng, boekbewerkingen en leer- en werkbijeenkomsten wordt gewerkt aan de persoonlijke ontwikkeling van startende leraren.

7.4.6 Training schoolleider

Dhr. Huttenga heeft in het afgelopen jaar een EVC-traject doorlopen om zich te kunnen registreren in het Schoolleidersregister. Aan de hand van 'eerder verworven competenties' kon hij zich uiteindelijk registreren.

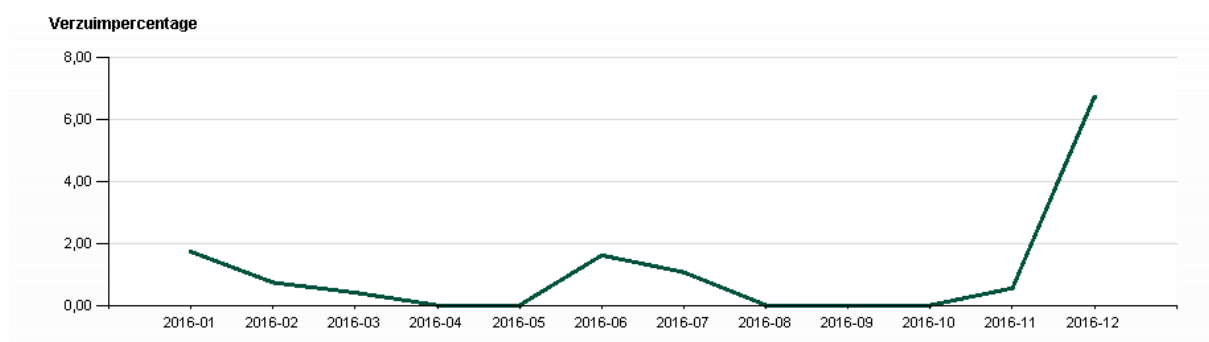
7.5 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage is het deel van de werktijd dat in een kalenderjaar verloren is gegaan door ziekteverzuim van werknemers. Landelijk gezien is het ziekteverzuimpercentage onder het onderwijzend personeel in het primair onderwijs tussen 2011 en 2015 gedaald van 6,8% naar 6,4%. Onder het ondersteunend personeel daalde het verzuimpercentage iets harder: van 7,7% in 2011 naar 6,5% in 2015. Ondanks deze dalende trend is er vanaf 2014 wel weer sprake van een stijging van het verzuimpercentage in het primair onderwijs.

		Totaal
Geslacht	Man	0,00
	Vrouw	1,34
Leeftijd klasse	25 - 29	0,42
	30 - 34	0,00
	35 - 39	0,00
	40 - 44	1,09
	45 - 49	15,44
	50 - 54	0,40
	55 - 59	0,00
	60 - 64	0,00
Functie categorie	DIR	0,00
	OOP	5,41
	OP	0,39
Totaal		1,04

Als we naast deze landelijke gegevens de ziekteverzuimpercentages van de Eben-Haëzerschool leggen, komen we tot de conclusie dat we met een gemiddeld ziekteverzuimpercentage van 1,04 % in 2016 fors onder het landelijk gemiddelde scoren. Er is daarom op dit moment geen reden om veel te investeren in het tegengaan van ziekteverzuim.

Bekend is dat er juist in de wintermaanden december en januari een hoger ziekteverzuim is dan in de andere maanden. In onderstaande grafiek, die geldt voor de Eben-Haëzerschool, is dit terug te lezen. Griep was een belangrijke oorzaak voor het ziekteverzuim. Daarnaast was een onderwijsassistente enige tijd afwezig i.v.m. een operatie aan haar schouder. Dit verklaart mede de fors stijgende lijn in december 2016.

7.6 Welbevinden

Er is geen recent onderzoek gedaan naar het welbevinden van de school. Bij het aantreden van de interim directeur is er wel met elke leerkracht een gesprek geweest,

waarbij het welbevinden aan de orde is geweest. In de meerjarenplanning van de tevredenheidsonderzoeken staat er voorlopig geen personeelstevredenheidspeiling gepland. Het lijkt raadzaam om dit wel op korte termijn te plannen.

8 Huisvesting

8.1 Schoolgebouw

Vanaf 1977 is de Eben-Haëzerschool begonnen op de locatie Engwerd 1 en na twee verbouwingen staat de school nog steeds op dezelfde plaats. Naast de groepsleerkrachten is er een IB-er, een onderwijsassistent en een directeur. De laatste drie hebben ook elk een aparte werkruimte. Naast die werkruimten en de groepslokalen beschikt de school over een gemeenschapsruimte, personeelskamer annex keuken, speellokaal en een computerlokaal.

8.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar

In het achterliggende schooljaar zijn er geen activiteiten ontplooid voor renovatie of grootscheeps onderhoud aan het gebouw. Wel heeft het terrein rondom de school een flinke onderhoudsbeurt gekregen. Dat houdt in dat de tuin opnieuw is ingericht. Ook de fietsenstalling is vernieuwd. Dit is een verbetering geweest van het aanzien van het schoolgebouw in deze wijk. Er is een robotmaaier aangeschaft om het gras rondom de school continu te maaien, zodat dit netjes blijft. Op het plein is een tafeltennistafel geplaatst en een twisterspel.

8.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

De verwachting is dat er geen grote verbouwingen plaats zullen vinden in de nabije toekomst. Wel staan voor het komende jaar 2017 een aantal onderhoudselementen op het programma, zoals de CV-ketel die vervangen moet worden en het ventilatiesysteem dat onderhoud moet krijgen. Voor het daarop volgende jaar 2018 staat er een forse post begroot voor het onderhoud aan de dakbedekking.

9 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

9.1 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

De Stichting Ondersteuning Reformatorisch Onderwijs Friesland (Sorof) is een onafhankelijke stichting die naast het leerlingenvervoer van de kinderen van onze basisschool ook de organisatie voor haar rekening neemt van het vervoer van kinderen uit de Friese regio naar de school voor voortgezet onderwijs te Kampen, de Pieter Zandt Scholengemeenschap. Het bestuur van deze stichting wordt niet gedomineerd door personen die zitting hebben in een ander gremium van onze school noch die van de school in Kampen. Als zodanig kan de stichting niet louter aan de Eben-Haëzer of de Pieter Zandt als verbonden partij aangemerkt worden.

De school participeert ook in het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, Berséba genoemd.

De school is aangesloten bij het VGS te Ridderkerk (Vereniging Gereformeerde Scholen)

9.2 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

Belangrijke ontwikkeling binnen het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Berséba is de discussie die op gang komt om de doelstelling van passend onderwijs te realiseren, namelijk het bieden van meer thuisnabij onderwijs aan kinderen met speciale ondersteuningsbehoeften. Dit betekent dat er onderzocht wordt of er meer in de regio's ondersteuning kan worden geboden door een speciale voorziening in de regio te plaatsen. We volgen de ontwikkelingen op de voet, omdat wij de mening zijn toegedaan dat dit geen expertise mag onttrekken aan de speciale voorziening van Berséba op de Eliëzer- en Obadjaschool in Zwolle. Wellicht dat we, als deze ontwikkelingen doorzetten, kunnen onderzoeken of er in de meest noordelijke regio van het Samenwerkingsverband ook iets dergelijks kan worden georganiseerd.

10 Continuïteitsparagraaf

10.1 Kengetallen

10.1.1 Leerlingenaantallen

Er is een voorzichtige prognose gemaakt van het aantal leerlingen dat we in de komende jaren verwachten op school. Deze prognose laat een verdere daling van aantallen zien. Dit heeft te maken met kleinere gezinnen, maar zeker ook met een aantal gezinnen dat vanwege economische redenen (werkgelegenheid) uit Fryslân is vertrokken en zich elders gevestigd heeft. De verwachting is dat de daling verder zal doorzetten.

Dit betekent dat we niet meer boven de opheffingsnorm van 108 leerlingen zullen uitkomen. Het Ministerie van OCW bericht het schoolbestuur rond 1 januari 2019 dat de bekostiging van de Eben-Haëzerschool te Drachten stopt per 1 augustus 2019. Op dit moment is er een mogelijkheid om hieraan te ontkomen, namelijk als het schoolbestuur vóór 1 februari 2019 bericht dat het een beroep doet op een wettelijke uitzonderingsbepaling dat zij de laatste school van de reformatorische richting binnen een straal van 5 kilometer is. De school mag dan blijven voortbestaan als school minimaal 50 leerlingen telt. Er zal jaarlijks op deze uitzonderingsbepaling een beroep moeten worden gedaan. In politiek Den Haag gaan stemmen op om een einde te maken aan deze uitzonderingsbepaling. Dit kan voor de Eben-Haëzerschool vervelende gevolgen hebben. Via de VGS worden we van de ontwikkelingen op de hoogte gehouden en krijgen we handreikingen om met nieuwe wet- en regelgeving om te gaan.

De leerlingenaantallen zoals deze zijn opgenomen in de meerjarenbegroting treft u hieronder in schema aan:

	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Leeftijd 4 jaar	12	12	7	11	8	8	7
Leeftijd 5 jaar	14	8	11	7	11	8	8
Leeftijd 6 jaar	16	13	8	11	7	11	8
Leeftijd 7 jaar	14	13	13	8	11	7	11
Leeftijd 8 jaar	18	11	12	13	8	11	7
Leeftijd 9 jaar	13	14	11	12	13	8	11
Leeftijd 10 jaar	11	11	13	11	12	13	8
Leeftijd 11 jaar	7	8	10	13	11	10	10
Leeftijd 12 jaar	3		2	3	1		
Leerling totaal	108	90	87	89	82	76	70

10.1.2 Personele bezetting

Hierboven is reeds aangegeven dat de Eben-Haëzerschool een school is die te maken heeft met krimp. Dit heeft consequenties voor de personele bezetting. Daarom is in de nieuwe begroting er rekening mee gehouden dat het aantal leerkrachten moet worden beperkt. In onderstaande tabel is hier rekening mee gehouden.

Het aantal FTE bedraagt het aantal fulltime functies. Het personeelsbestand op onze school bestaat grotendeels uit parttimers. Die allen bij elkaar geeft het aantal FTE's. Gezien de financiële ontwikkeling in de komende jaren zal telkens moeten worden bezien in hoeverre het noodzakelijk is om nog meer te krimpen in het aantal werknemers.

Verder is in de tabel weergegeven hoeveel leerlingen per FTE de school bezoeken. Dit stijgt even vanwege de vermindering van het aantal FTE, waarna het in 2019 weer daalt vanwege het doorzetten van de leerlingenkrimp. Het zal duidelijk zijn dat we er niet aan ontkomen om met combinatiegroepen te werken, waarin twee leerjaren worden samengevoegd.

De personele bezetting ziet er op de Eben-Haëzerschool als volgt uit in de begroting van 2017:

	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal FTE					
Directie	0,25	0,60	0,60	0,60	0,60
Onderwijzend personeel	5,12	4,48	4,48	4,48	4,48
Onderwijs onderst. personeel (excl. schoonmaak)	1,10	0,81	0,81	0,81	0,81
Totaal FTE	6,48	5,89	5,89	5,89	5,89
Personeelsplanning o.b.v. leerlingaantallen					
Aantal leerlingen per FTE	13,90	14,76	13,58	12,90	
Aantal leerlingen per FTE OP (groepsgrootte)	17,57	19,40	17,84	16,95	
Gemiddelde personeelslasten (GPL) van school	€ 56.734	€ 60.032	€ 60.823	€ 61.642	€ 62.512
Gemiddeld gewogen leeftijd (GGL) van school	37,94	35,74	36,31	37,07	38,02

11 Financiële verantwoording

11.1 Balans per 31 december 2016

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	60.175	71.078
Financiële vaste activa	22.689	22.689
	82.864	93.767
Vlottende activa		
Vorderingen	45.060	45.771
Liquide middelen	384.588	332.542
	429.649	378.313
Totaal	<u>512.513</u>	<u>472.079</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	399.830	368.372
Voorzieningen	45.942	46.902
Kortlopende schulden	66.741	56.805
Totaal	<u>512.513</u>	<u>472.079</u>

11.2 Staat van baten en lasten over 2016

	<i>2016</i>	<i>Begroting 2016</i>	<i>2015</i>
Baten			
Rijksbijdragen	624.767	599.584	617.145
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	724	-	17.629
Overige baten	35.469	44.798	28.652
Totaal baten	<u>660.960</u>	<u>644.382</u>	<u>663.426</u>
Lasten			
Personeelslasten	524.796	534.418	527.011
Afschrijvingen	18.254	16.555	17.662
Huisvestingslasten	27.043	35.200	41.133
Overige lasten	60.168	75.254	80.824
Totaal lasten	<u>630.261</u>	<u>661.427</u>	<u>666.631</u>
Saldo baten en lasten	30.699	17.045-	3.205-
Financiële baten en lasten	760	1.500	3.287
RESULTAAT BOEKJAAR	<u>31.458</u>	<u>15.545-</u>	<u>82</u>

11.3 Kasstroomoverzicht over 2016

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	30.699	3.205-
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	18.254	17.662
- Mutaties voorzieningen	960-	9.489
	17.294	27.151
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	710	10.147
- Kortlopende schulden	9.935	9.789-
	10.645	358
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	58.638	24.304
Ontvangen interest	760	3.287
Totaal	760	3.287
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	59.398	27.591
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	7.352-	12.961-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	7.352-	12.961-
Mutatie liquide middelen	52.046	14.630

11.4 Grondslagen

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 18 mei 2017

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur het afschrijvingspercentage vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingspercentages toegepast:

	%		%
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10,0
Permanente gebouwen	2,5	Inrichting speellokaal	5,0
Noodlokalen	6,7	Vloerbedekking	5,0
Houten berging	6,7	Overige inrichting	5,0
Dienstwoning	2,5	ICT	20,0
Terreinen	0,0	Bekabeling	5,0
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	5,0	Leermethoden	12,5
Docentenset	10,0	Software bij methoden	12,5
Bureaustoelen	-	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)	5,0	Vervoermiddelen	12,5
Kasten	5,0	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	6,7
Overig	5,0	Betegeling schoolplein	6,7
Keukenapparatuur	10,0	Overige materiële vaste activa	6,7
Digitale schoolborden	12,5	Zonnepanelen	-

Financiële vaste activa

Leningen

De verstrekte leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten worden in de de staat van baten en lasten verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Plottende activa

Plottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Ministerie van OCW

Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over het schooljaar 2016-2017 dat betrekking heeft op 2016 en de in 2016 ontvangen bedragen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter equalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 600 per FTE.

Kortlopende schulden

Plottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

Hieronder zijn de nog niet-bestede geormerkte gelden opgenomen van de ontvangen OCW-subsidies. OCW-subsidies waarop geen oormerking van toepassing is, worden ten gunste van het verslagjaar gebracht waarop deze betrekking hebben.

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 96,6%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremie die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

(totaal kapitaal -/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

(eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	2016	2015
	Solvabiliteit 1	0,78
Solvabiliteit 2	0,87	0,88
Liquiditeit (current ratio)	6,44	6,66
Liquiditeit (quick ratio)	6,44	6,66
Rentabiliteit	4,76%	0,01%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	77,45%	70,81%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	54,37%	48,17%

11.5 Toelichting behorende tot de balans

Materiële vaste activa									
	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2016	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2016	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Inventaris en apparatuur	190.335	131.789	58.546	-	-	14.091	44.455	190.335	145.880
Andere vaste bedrijfsmiddelen	92.318	79.787	12.532	7.352	-	4.163	15.720	99.670	83.950
Totaal	282.653	211.576	71.078	7.352	-	18.254	60.175	290.005	229.830

Financiële vaste activa					
	Boekwaarde 1-1-2016	Investeringen en verstrekte leningen	Des-investeringen en afgeloste leningen	Resultaat deelnemingen/kortlopend deel aflossingen	Boekwaarde 31-12-2016
Overige vorderingen u/g	22.689	-	-	-	22.689
Totaal	22.689	-	-	-	22.689

Toelichting financiële vaste activa

* Dit betreft een renteloze lening aan het vervoersfonds van de Stichting ondersteuning Reformatorisch onderwijs Friesland. De reële waarde van de in de balans opgenomen langlopende vordering is bepaald met behulp van beschikbare marktinformatie en schattingsmethoden. De reële waarde is benaderd door middel van het toepassen van een rente van 5,8%, zijnde het rentepercentage op een investeringslening met een looptijd van 30 jaar. De werkelijke rente conform de leningsovereenkomst bedraagt 0% op jaarbasis.

De reële waarde van de lening bedraagt per 31 december 2016 € 9.275,-.

Vorderingen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Debiteuren	8.841	13.803
OCW/EZ	29.090	29.189
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	6.512	1.025
Overige overlopende activa	<u>617</u>	<u>1.755</u>
Overlopende activa	7.129	2.779
Totaal	<u><u>45.060</u></u>	<u><u>45.771</u></u>

Liquide middelen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>384.588</u>	<u>332.542</u>
Totaal	<u><u>384.588</u></u>	<u><u>332.542</u></u>

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2016	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
<i>Algemene reserve</i>				
Algemene reserve	225.903	9.148	-	235.051
	225.903			235.051
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	142.470	22.310	-	164.780
	142.470			164.780
Totaal	368.372	31.458	-	399.830

Voorzieningen

	Stand per 1-1-2016	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2016	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	5.164	-	-	1.080	4.084	-	4.084
Voorziening voor groot onderhoud	41.738	8.000	7.880	-	41.858	9.000	32.858
Totaal	46.902	8.000	7.880	1.080	45.942	9.000	36.942

** Personeelsvoorzieningen*

	Stand per 1-1-2016	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2016	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	5.164	-	-	1.080	4.084	-	4.084
	5.164	-	-	1.080	4.084	-	4.084

Kortlopende schulden

	2016	2015
Crediteuren	32.302	11.350
Belastingen en premies sociale verzekeringen	11.951	21.332
Schulden terzake van pensioenen	3.642	5.292
Overige	312	2.323
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geoormerkt *	5.767	-
Vakantiegeld en -dagen	12.767	16.508
Overlopende passiva	18.534	16.508
Totaal	66.741	56.805

* Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Jaar	Kenmerk			Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
Lerarenbeurs 16/17	2016/2017	LERARENBEURS LB LBP6	6.259	6.259	☐	☒
		Totaal	6.259	6.259		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Jaar	Kenmerk				
Nvt			-	-	-	-
		Totaal	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Saldo 2015	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 2016	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Jaar	Kenmerk						
Nvt			-	-	-	-	-	-
		Totaal	-	-	-	-	-	-

11.6 Financiële instrumenten

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Het beleid van het bestuur om deze risico's te beperken, luidt als volgt:

Kredietrisico

Het bestuur bewaakt voortdurend haar vorderingen. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor het bestuur minimaal.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de begrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bijvoorbeeld deposito's.

11.7 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

11.8 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	<u>2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>2015</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	567.656	550.955	566.689
Geormerkte OCW subsidies	493	-	-
Niet-geormerkte OCW-subsidies	21.417	20.780	21.954
	21.910	20.780	21.954
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	35.201	27.849	28.502
Totaal	624.767	599.584	617.145
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
<i>Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>			
Overig	-	-	16.877
	-	-	16.877
Overige overheidsbijdragen	724	-	752
Totaal	724	-	17.629
Overige baten			
Verhuur	420	-	780
Ouderbijdragen	1.533	-	2.428
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	24.954	39.000	14.155
Overige baten personeel	1.644	-	-
Overige	6.919	5.798	11.288
	33.516	44.798	25.444
Totaal	35.469	44.798	28.652

2016

Begroting 2016

2015

Personeelslasten			
<i>Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten</i>			
Brutolonen en salarissen	298.821	318.381	319.161
Overige looncomponenten	65.226	67.322	71.994
Sociale lasten	63.925	68.378	74.422
Pensioenpremies	40.357	54.587	46.838
	<u>468.329</u>	<u>508.668</u>	<u>512.415</u>
<i>Overige personele lasten</i>			
Dotaties personele voorzieningen	1.080-	-	590-
Personeel niet in loondienst	39.803	-	-
(Na)scholingskosten	5.064	20.000	13.644
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	4.875	-	3.810
Kosten werving personeel	-	750	-
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	969	3.200	3.784
Representatiekosten personeel	650	800	1.526
Overige	6.963	1.000	5.243
	<u>57.243</u>	<u>25.750</u>	<u>27.418</u>
Af: uitkeringen	776-	-	12.822-
Totaal	<u><u>524.796</u></u>	<u><u>534.418</u></u>	<u><u>527.011</u></u>
Het aantal personeelsleden over 2016 bedroeg gemiddeld 8 FTE. (2015 9)			
Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.			

Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Inventaris en apparatuur	14.091	12.779	12.501
Andere vaste bedrijfsmiddelen	4.163	3.776	5.161
Totaal	<u><u>18.254</u></u>	<u><u>16.555</u></u>	<u><u>17.662</u></u>

Huisvestingslasten			
Onderhoud	1.295	3.000	2.207
Energie en water	10.263	11.500	9.343
Schoonmaakkosten	1.380	1.200	1.027
Belastingen en heffingen	2.381	2.000	1.121
Dotatie voorziening onderhoud	8.000	8.000	20.000
Tuinonderhoud	2.052	6.900	668
Bewaking/beveiliging	1.462	2.000	2.829
Overige	210	600	3.938
Totaal	<u><u>27.043</u></u>	<u><u>35.200</u></u>	<u><u>41.133</u></u>

	2016	Begroting 2016	2015
Overige lasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	11.659	10.300	11.747
Accountantskosten (controle jaarrekening)	2.329	3.300	2.479
Telefoon- en portokosten e.d	1.199	1.250	1.212
Kantoorartikelen	3.131	3.000	3.504
Verenigingslasten	2.946	11.000	8.846
Bestuurs-/managementondersteuning	6.180	3.304	3.002
	27.444	32.154	30.790
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud inventaris/apparatuur	372	800	928
	372	800	928
<i>Leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	16.269	21.500	26.877
Computerkosten	2.861	7.000	5.200
Kopieer- en stencilkosten	6.172	6.000	6.199
Overige lasten	64	300	22-
	25.366	34.800	38.254
<i>Overige</i>			
Kantinekosten	1.511	800	1.582
Cultuureducatie	751	1.000	1.916
Schoolkrant	-	200	-
Abonnementen	2.074	2.400	2.961
Verzekeringen	103	100	138
Medezeggenschapsraad	-	200	13
Overige	2.548	2.800	4.241
	6.986	7.500	10.852
Totaal	60.168	75.254	80.824

Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	2.329	3.300	2.479
Accountantslasten	2.329	3.300	2.479

Financiële baten en lasten			
Rentebaten	760	1.500	3.287
Totaal	760	1.500	3.287

11.9 WNT-verantwoording 2016 – 60322

Per 1 januari 2016 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging voor Christelijk onderwijs op Reformatorische Grondslag in Oost-Friesland van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Vereniging voor Christelijk onderwijs op Reformatorische Grondslag in Oost-Friesland is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 106000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	E.J.C Huttenga	H. van de Lingen	K. Wagenaar	A. Reitsma
Duur dienstverband in 2016	01/01 - 31/07	01/08 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	nvt	nvt
Gewezen topfunctionaris	ja	nee	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	echt	fictief	nvt	nvt
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	nvt	nvt	nvt
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 61.567	€ 44.433	€ 106.000	€ 106.000
Bezoldiging				
Beloning	€ 51.287	€ 28.257	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.125	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 57.412</i>	<i>€ 28.257</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 57.412	€ 28.257	€ 0	€ 0
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	01/01 - 31/12	nvt	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (fte)	1,0	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging 2015				
Beloning	€ 72.004	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.749	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging 2015	€ 81.753	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 165.901	#WAARDE!	€ 165.901	€ 165.901

Bedragen x € 1	L. ten Hoven	J.W. F. Eikelenboom	G. van der Veen	T.C. Poortinga
Duur dienstverband in 2016	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	nvt	nvt	nvt	nvt
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	nvt	nvt	nvt	nvt
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	nvt	nvt	nvt
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 106.000	€ 106.000	€ 106.000	€ 106.000
Bezoldiging				
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (fte)	nvt	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging 2015				
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 165.901	€ 165.901	€ 165.901	€ 165.901

Bedragen x € 1	T. van der Woude	P. Roos
Duur dienstverband in 2016	01/01 - 31/12	01/01 - 18/04
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	nvt	nvt
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	nvt
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 106.000	€ 31.364
Bezoldiging		
Beloning	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	€ 0	€ 0
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0
Gegevens 2015		
Duur dienstverband in 2015	01/06 - 31-12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (fte)	nvt	nvt
Bezoldiging 2015		
Beloning	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging 2015	€ 0	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 97.268	€ 165.901

11.10 Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	J. Wessels	B. de Boer	B. de Boer	R. van der Weerd
Functie	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Secretaris
Duur dienstverband	01/01 - 06/06	01/01 - 06/06	06/06 - 31/12	06/06 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 6.839	€ 4.559	€ 9.104	€ 6.070
Bezoldiging				
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
-/- onverschuldigd betaald bedrag				
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (fte)	nvt	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging 2015				
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 24.885	€ 16.590	€ 24.885	€ 16.590

Bedragen x € 1	G. Visser
Functie	Lid
Duur dienstverband	01/01 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 10.600
Bezoldiging	
Beloning	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 0</i>
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0
Gegevens 2015	
Duur dienstverband in 2015	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (fte)	nvt
Bezoldiging 2015	
Beloning	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
Totaal bezoldiging 2015	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 16.590

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Bedragen x € 1	nvt
Duur dienstverband in 2016	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Echte of fictieve dienstbetrekking?	nvt
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering	€ 75.000
Jaar waarin het dienstverband is beëindigd	nvt
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 0
-/- onverschuldigd bedrag	€ 0
Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 0
Waarvan betaald in 2016	€ 0

11.11 Bestemming van het resultaat

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2016 ad € 31.458 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	9.148
Bestemmingsreserves privaat	22.310
Totaal	31.458

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

11.12 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

11.13 Staat van baten en lasten over 2016 van de Eben-Haëzerschool

	<u>2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>2015</u>
Baten			
Rijksbijdragen	624.767	599.584	617.145
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	724	-	17.629
Overige baten	<u>10.515</u>	<u>5.798</u>	<u>14.497</u>
Totaal baten	<u>636.006</u>	<u>605.382</u>	<u>649.270</u>
Lasten			
Personeelslasten	524.796	534.418	527.011
Afschrijvingen	18.254	16.555	17.662
Huisvestingslasten	27.043	35.200	41.133
Overige lasten	<u>57.222</u>	<u>64.254</u>	<u>71.978</u>
Totaal lasten	<u>627.315</u>	<u>650.427</u>	<u>657.785</u>
Saldo baten en lasten	8.691	45.045-	8.515-
Financiële baten en lasten	<u>458</u>	<u>1.500</u>	<u>1.918</u>
Netto resultaat	<u>9.148</u>	<u>43.545-</u>	<u>6.597-</u>

11.14 Staat van baten en lasten over 2016 van de Vereniging

	<u>2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>2015</u>
Baten			
Ledencontributies	4.888	-	1.840
Collecten kerken/donaties/giften	17.171	27.000	70
Opbrengsten acties	-	-	7.327
Leerlinggebonden activiteiten	1.089	-	1.496
Bijdrage leerlingenvervoer	250	-	-
Overige baten	1.556	12.000	3.423
Totaal baten	<u>24.954</u>	<u>39.000</u>	<u>14.155</u>
Lasten			
Personele lasten	660	-	24
Acties	-	-	5.131
Representatiekosten	492	-	-
Leerlinggebonden activiteiten	1.794	-	1.817
Overige lasten	-	11.000	1.874
Totaal lasten	<u>2.946</u>	<u>11.000</u>	<u>8.846</u>
Saldo baten en lasten	22.008	28.000	5.310
Financiële baten en lasten	302	-	1.369
Netto resultaat	<u>22.310</u>	<u>28.000</u>	<u>6.679</u>

12 Rapportage toezichthoudend orgaan

Jaarverslag 2016 Raad van Toezicht Eben-Haëzerschool te Drachten

Inleiding

Hierbij doet de Raad van Toezicht verslag van haar werkzaamheden gedurende de periode januari 2016 t/m december 2016. Tijdens de ze periode bestond de Raad van Toezicht uit de leden: B. de Boer, G. Visser. De heer J. Wessels was lid tot de ledenvergadering (6 juni 2016) en werd na stemming vervangen door de heer R. van der Weerd

De raad van toezicht bestaat hiermee uit onderstaande personen.

Berend de Boer (Voorzitter)

Gerrit Visser (Lid)

Rick van der Weerd (secretaris)

Werkzaamheden verslagperiode.

De raad van toezicht of toezicht commissie ontvangt beleidsstukken van het bestuur, hierbij moet gedacht worden aan jaar- en schoolplannen, management- en resultaatrapportages, toets resultaten en jaarverslagen. Daarnaast ontvangt zij van het bestuur de besluitenlijst of notulen, wanneer deze vergaderd heeft. Wanneer hierop vragen komen worden deze teruggekoppeld naar het bestuur welke daarop vervolgens weer reageert of anticipeert.

In 2016 heeft de raad van toezicht vier maal vergaderd. 20 januari 2016 heeft de raad van toezicht voor de eerste maal vergaderd. 10 november voor de laatste keer. Deze laatste vergadering betrof een gezamenlijke vergadering samen met het bestuur waarbij gekeken is naar de begroting, de jaarrekening en het financieel meerjarenplan. Het viel de raad van toezicht op dat het bestuur op een correct en gepaste manier omgaat met de beschikbare financieel middelen. De focus ligt niet langer meer op oppotten maar op investeren en beheren.

Oktober 2016 heeft raad van toezicht akkoord gegeven op de benoeming van een andere accountant.

Tot slot

De raad van toezicht dankt het bestuur voor de diverse overleggen in 2016 en hoopt op een goede samenwerking in de toekomst.

Namens Raad van Toezicht

Secretaris RvT

13 Rapportage Medezeggenschapsraad

13.1 Inrichting Medezeggenschapsraad

13.1.1 Welk orgaan is Medezeggenschapsraad?

De medezeggenschapsraad is een adviserend orgaan. De MR adviseert n.a.v. vragen/stukken van het bestuur en op eigen initiatief.

13.1.2 Wie maakt deel uit van de Medezeggenschapsraad?

De MR bestaat uit twee ouders, t.w. mw. Jacobsen-den Boer en mw. Boer-Struik, en twee personeelsleden, t.w. mw. Van der Kooi en mw. Kalkman

13.1.3 Wie heeft welke taken?

Voorzitter en administratie van de MR: Mw. Kalkman

Notulen: Mw. Van der Kooi

Leden: mw. Jacobsen-den Boer en mw. Boer-Struik

13.1.4 Wat is de werkwijze?

In principe is tussen elke bestuursvergadering een vergadering van de MR. De MR bespreekt alle binnengekomen punten en informeert en adviseert het bestuur.

13.1.5 Vergoedingsregeling

N.v.t.

13.2 Zaken waarover de medezeggenschapsraad heeft geadviseerd

N.a.v. vragen/stukken van het bestuur:

- Uitslag peiling advies- of instemmingsbevoegdheid
- Taakbeleid
- Vakantierooster
- Managementstatuut
- Jaarplan 2016-2017
- Evaluatierapport VGS

Op eigen initiatief:

- English Day: is het een idee dat eens op school te doen?
- Het zou fijn zijn dat er meer aandacht is, schoolbreed, voor het Pasen. Ook zou er een gezamenlijke Paasfeestviering kunnen zijn, met of zonder ouders.

- Welkom en introductie nieuwe gezinnen
- Een klein protocol schrijven voor nieuwe ouders zodat ook zij weten hoe het gaat als de schoolfoto's op school is.
- Plaatsing koelkasten t.b.v. drinken leerlingen
- Handwerken
- Schoolbibliotheek